

Årsredovisning och koncernredovisning

För räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2023

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2023-01-01 – 2023-12-31	2
Ägarförhållanden.....	3
Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag	3
Stadhuskoncernens bolag	3
Kommunalt ändamål och de kommunala befogenheterna.	3
Bolagens verksamhet.....	3
Resultat och ställning	8
Investeringar, likviditet och finansiell ställning	15
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut	15
Förväntad framtida utveckling inom koncernen.....	16
Regelverk för bolagsstyrning	17
Finansiella risker inom koncernen.....	18
Hållbarhetsupplysningar.....	20
Uppskattningar och bedömningar.....	22
Nyckeltal	23
Förslag till vinstdisposition	24
Resultaträkningar - koncernen.....	25
Balansräkningar - koncernen.....	26
Rapport över förändring i eget kapital - koncernen.....	28
Kassaflödesanalyser - koncernen	29
Resultaträkningar - moderbolaget	30
Balansräkningar - moderbolaget.....	30
Rapport över förändring i eget kapital - moderbolaget	31
Kassaflödesanalyser - moderbolaget	31
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer.....	32
Underskrifter	63

Förvaltningsberättelse 2023-01-01 – 2023-12-31

Ägarförhållanden

Göteborgs Stadshus AB är moderbolag i en av Göteborgs Stad helägd koncern för samtliga hel- och delägda bolag. Samtliga aktier i moderbolaget ägs direkt av Göteborgs Stad. Göteborgs Stadshus AB benämns även Stadshus AB nedan. Stadshuskoncernen konsolideras in i Göteborgs Stads kommunkoncern. Kommunkoncernen redovisas i Göteborgs Stads årsredovisning.

Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag

Samtliga Göteborgs Stads direkt och indirekt hel- och delägda bolag är organiserade i en koncern, Stadshuskoncernen, med Göteborgs Stadshus AB som moderbolag.

Huvuddelen av bolagen är inordnade i sju olika underkoncerner eller kluster; Energi, Bostäder, Lokaler, Näringsliv, Kollektivtrafik, Hamn samt Turism, Kultur & Evenemang. De regionala bolagen och bolag som är interna tjänsteleverantörer till stadens bolag samt Boplats Göteborg AB är direkt underställda Göteborgs Stadshus AB.

Stadshuskoncernens bolag

I stadshuskoncernen ingår 90 hel- eller delägda bolag (per 2023-12-31). Bolagen kan delas upp i följande typer:

- 33 bolag som det bedrivs verksamhet i
- 23 bolag som det bedrivs verksamhet i men som saknar organisation varav majoriteten utgör fastighetsförvaltande bolag.
- 21 bolag som endast har till syfte att äga en eller flera fastigheter (mark)
- 9 vilande bolag
- 4 intressebolag

Kommunalt ändamål och de kommunala befogenheterna.

Styrelsen och verkställande direktören bedömer att Stadshus AB:s verksamhet är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att bolaget följer de kommunalrättsliga principer som framgår i bolagsordningen. Bolaget har vid behov inhämtat kommunfullmäktiges ställningstagande, i enlighet med kommunallagens 10 kap. 3§.

Bolagens verksamhet

Moderbolaget

Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs.

Stadshus AB har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för den praktiska ägarstyrningen av Göteborgs Stads bolag med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens

ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget och andra styrande dokument samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.

Inom Stadshuset AB finns även en filial i Bryssel, Gothenburg European Office (GEO), som ansvarar för att i bred samverkan inom Göteborgs Stad samt med andra aktörer, bedriva omvärlds- och intressebevakning i Bryssel gentemot Europeiska unionens institutioner och övriga institutioner, organ, nätverk och organisationer verksamma i Europa.

Energi

Göteborg Energi bedriver energi-produktion och distribution främst av fjärrvärme och el i Göteborgsområdet. I koncernens verksamhet ingår även elhandel, naturgashandel, fjärrkyla, energitjänster, data- och tele-kommunikation, gasnät samt förnybar el och biogas. Genom sitt ägande av bolagen vill Göteborgs Stad integrera och utveckla energi- och bredbandsverksamheten i stadsutvecklingen samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Syftet är också att säkerställa miljö- och klimat-mässigt hållbar, leveranssäker och prisvärd energi och infrastruktur för kommunikation för stadens medborgare och företag.

Göteborgs Energitjänst består av moderbolaget Göteborg Energi AB och dotterbolagen Göteborg Energi Nät AB, Göteborg Energi Gothnet AB, Göteborg Energi Gasnät AB, Göteborg Energi Din El AB och Göteborg Energi Backa AB.

Hamn

Göteborgs Hamn AB har till uppgift att förverkliga Göteborgs Stads ambitioner med hamn- och logistikverksamheten genom att tillhandahålla infrastruktur, svara för nationell och internationell marknadsföring samt genom strategisk samverkan och samarbete. Bolaget ska utgöra det självklara godsnavet för sjötransporter i Skandinavien genom att verka för ökad konkurrenskraft och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i Göteborg. Göteborgs Hamn ska ha en ledande roll i utvecklingen av Göteborgsregionen som ett nationellt logistiskt centrum. Detta innebär att Göteborgs Hamn AB ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens mark, fastigheter och vatten-områden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv. Bolaget upplåter, via koncessionsavtal, en del av sin mark och sina anläggningar till externa terminaloperatörer.

Lokaler

Higab AB är moderbolag i Higabkoncernen. Inom bolagsgruppen finns två helägda verksamhetsdrivande dotterbolag. Dessa är Göteborgs Stads Parkerings AB samt Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag.

Ändamålet med Higabs verksamhet är att utgöra stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet. Bolaget ska främja och tillgodose intressen för i huvudsak mindre företag och organisationer genom att tillhandahålla för dessa rörelser lämpliga lokaler. Bolaget ska också tillse att kommunen kan täcka sina behov av lokaler med speciell karaktär och strategisk betydelse för stadens utveckling samt ha ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader som ägs av Göteborgs Stad.

Göteborgs Stads Parkerings AB verksamhet är att förvärva, uppföra, avyttra och förvalta parkeringsanläggningar. Bolagets ska också samordna och bedriva parkering med syfte att främja ett hållbart resande.

Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag ska, med utgångspunkt i bolagets fastighetsinnehav, bidra till en hållbar, långsiktig stadsutveckling i Göteborg genom att utveckla kvartersmark och fastigheter samt samordna utbyggnad av kvartersmark. Bolaget ska, på det sätt som ger bäst utfall för Göteborgs Stad, förvärva, uppföra, förvalta och avyttra fastigheter. Bolaget ska verka dels som ett utvecklingsbolag dels som byggherre och ska endast i begränsad omfattning långsiktigt äga och förvalta fastigheter.

Bostäder

Framtidenkoncernen är en bostadskoncern med moderbolaget Förvaltnings AB Framtiden och åtta helägda verksamhetsdrivande dotterbolag. Dessa är Bostads AB Poseidon, Göteborgs Stads Bostads AB, Familjebostäder i Göteborg AB, Gårdstensbostäder AB, Framtiden Byggtveckling AB, Göteborgs Egnahems AB, Störningsjouren i Göteborg AB och Förvaltnings AB GöteborgsLokaler. Framtidenkoncernen ska vara en strategisk aktör i syfte att stärka Göteborgs roll som regioncentrum och stadens utveckling i övrigt, samt aktivt bidra till att nya bostäder tillskapas och att koncernens bostäder och områden utformas och förvaltas på ett sådant sätt att de bidrar till en attraktiv bostadsmarknad i Göteborg.

Kollektivtrafik

Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB är moderbolag i Kollektivtrafikkoncernen. I koncernen ingår, utöver moderbolaget, Göteborgs Spårvägar AB, GS Buss AB och GS Trafikantservice AB. Västra Götalandsregionen (VGR) är huvudman för kollektivtrafiken i Göteborg och därigenom beställare av den kollektivtrafik som utförs av Göteborgs Spårvägar AB. På uppdrag av VGR upphandlar Västtrafik AB tjänster inom kollektivtrafikområdet i regionen. Från och med 2019 äger Västtrafik AB 15 procent av Göteborgs Spårvägar AB.

I Göteborgs Spårvägar AB utförs all spårvagnstrafik i Göteborg och Mölndal och inbegriper även trafikledning, underhåll av spårvagnar och spårvägsbanan. GS Buss AB bedrev tidigare linjetrafik med buss men är sedan mars 2020 under avveckling. GS Trafikantservice AB bedriver servicetjänster inom området men är sedan maj 2020 under försäljning.

Turism, Kultur och Evenemang

Göteborg & Co AB är moderbolag i klustret Turism, Kultur och Evenemang. Övriga bolag inom koncernen är Liseberg AB med dotterbolag, Got Event AB och Göteborgs Stadsteater AB.

Göteborg & Co AB ska på övergripande nivå leda och samordna arbetet inom koncernen och medverka till att stärka och utveckla besöksnäringen inom Göteborg och Göteborgsregionen samt bidra till besöksnäringens utveckling inom Västra Götalandsregionen. Detta ska ske genom att kontinuerligt driva destinationsutveckling och

marknadsföring samt genom att agera samverkansplattform för besöksnäringens olika aktörer.

Liseberg AB är moderbolag i Lisebergkoncernen. Bolaget ska i bred samverkan med relevanta aktörer, medverka till att Göteborg blir en så attraktiv destination att resandet till och vistelsen i Göteborgsområdet ökar. Liseberg koncernen ska ha till föremål för sin verksamhet att bedriva nöjes- och temaparksverksamhet, restaurang-, hotell-, och campingverksamhet samt fastighetsförvaltning.

Got Event ska verka för Göteborg som en levande evenemangstad. Bolaget ska svara för verksamhet i och drift av de större kommunalt ägda anläggningarna avsedda för evenemang och att marknadsföra, försälja och genomföra evenemang inom sport och kultur i såväl egen regi som på konsultbasis samt bedriva därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ansvarar för att driva arenor som till exempel Ullevi och Scandinavium.

Göteborgs Stadsteater AB ska genom sina uppsättningar engagera, skapa debatt, roa och mana människor till eftertanke och därigenom utgöra en livskraftig nerv i Göteborgs kulturliv. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att driva teaterrörelse. I bolaget ingår också Backa Teatern och Stora Teatern.

Näringsliv

Business Region Göteborg AB (BRG) är moderbolag i klustret, som i övrigt består av ett antal bolag där BRG har minoritetsägande. Dessa är Lindholmen Science Park AB (LSP, 23,9 procent), Johanneberg Science Park AB (JSP, 42,3 procent), Göteborgs Tekniska College AB (GTC, 49,0 procent), Sahlgrenska Science Park AB (SSP, 22,9 procent) samt Almi Företagspartner Väst AB (Almi, 12,3 procent). Sedan april 2023 (KF 2023-04-27, § 22) pågår avveckling av Johanneberg Science Park AB.

BRG har till föremål för sin verksamhet att i samverkan med Göteborgsregionens medlemskommuner verka för en hög sysselsättning och ett diversifierat näringsliv i Göteborgsregionen. Bolaget ska ansvara för, och samordna, näringslivsfrågorna i Göteborg så att det bidrar till utveckling av stadens alla verksamheter.

Interna bolag

Gruppen Interna bolag består av två bolag som är helägda av Göteborgs Stadshus AB och som har en i huvudsak specialist- och stödjande funktion för hela Göteborgs Stad. Dessa är Försäkrings AB Göta Lejon (Göta Lejon) och Göteborgs Stads Leasing AB (GSL)

Göta Lejon ska svara för Göteborg stads försäkringsskydd gällande egendom, ansvar och motorfordon samt medverka i försäkringslösningar för stadens bolag och förvaltningar.

GSL ska samordna Göteborgs Stads behov av leasing av lös egendom och transporter och därigenom skapa en affärsmässig och kostnadseffektiv samhällsnytta med miljön i fokus. I samordningsuppdraget ligger även att för stadens räkning medverka i sådan samverkan som Göteborgs Stad har med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västra Götalands län, för att tillgodose Göteborgs Stads behov av kollektivtrafik

Regionala bolag

Gruppen Regionala bolag består av verksamheter där Göteborgs Stad, genom Stadshus AB, är majoritetsägare och som samägs med andra kommuner i Västra Götalandsregionen. Dessa bolag är:

- Gryaab AB, som ägs av kommunerna Ale, Bollebygd, Göteborg (70,6 procent), Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille. Gryaab AB skall medverka i en långsiktigt hållbar samhällsutveckling genom att införa och driva system som kostnadseffektivt samlar in och behandlar avloppsvatten inom ägarkommunerna. Bolaget skall begränsa förorening till recipient från tillfört avloppsvatten samt i möjligaste mån även tillvarata avloppsvattnets innehåll.
- Renovakoncernens uppdrag är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i ägarkommunerna, framför allt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll och verksamheter i ägarkommunerna. Koncernen innehåller moderbolaget Renova AB med dotterbolaget Renova Miljö AB, som ägs till 100 procent av moderbolaget. Avsikten med koncernen är att särskilja direkttilldelad verksamhet från konkurrensutsatt. Renova AB ägs av kommunerna Ale, Göteborg (85,0 procent), Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö.
- Göteborgsregionens Fritidshamnar AB:s (Grefab) uppdrag är att tillgodose behovet av fritidsbåtsplatser och därtill hörande service för boende i ägarkommunerna. Dessutom ska bolaget medverka till att skapa förutsättningar för ett upplevelserikt båtliv, att bidra till att stärka regionens attraktionskraft samt bidra till god miljöutveckling inom hamnverksamheten. Grefab ägs av kommunerna Ale, Göteborg (80,0 procent), Mölndal och Partille.

Boplats Göteborg AB

Boplats Göteborg AB är en kommunal bostadsförmedling och utgör därigenom stadens verktyg för att säkerställa en effektiv och jämställd/jämlig hyresmarknad, främja bostadsförsörjning samt verka för att underlätta inträde och rörlighet på bostadsmarknaden i Göteborg med omnejd. Bolaget ska medverka till en effektiv förmedling av bostäder till nytta för både bostadssökande, fastighetsägare och näringsliv i Göteborg. Genom att säkerställa transparenta krav, en rättssäker förmedling av bostäder och ett ständigt inflöde av nya lägenheter bidrar bolaget till en hyresmarknad på lika villkor för de bostadssökande. Boplats är helägt av Göteborgs Stadshus AB.

Resultat och ställning

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Se not 1 för ytterligare information.

Koncernen i sammandrag

Femårsöversikt koncern	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter (mnkr)	23 029	25 767	23 690	18 184	19 139
Rörelseresultat (mnkr)	725	1 929	3 638	1 442	2 210
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	-99	1 470	3 176	930	1 632
Årets resultat (mnkr)	-93	1 247	2 834	734	1 255
Avkastning på eget kapital (%)	-0,4	5,0	12,6	3,5	6,1
Avkastning på totalt kapital (%)	1,0	2,4	4,9	2,0	3,2
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	1,1	3,0	5,9	2,5	4,1
Vinstmarginal (%)	-0,4	5,7	13,4	5,1	8,5
Balansomslutning (mnkr)	85 490	83 490	79 483	74 996	71 538
Anläggningstillgångar (mnkr)	77 295	74 216	70 602	68 369	64 423
Eget kapital (mnkr)	24 746	25 340	24 094	21 247	20 518
Soliditet (%)	28,9	30,4	30,3	28,3	28,7
Medelantal anställda	7 308	6 894	6 430	5 951	6 590

Tabell 1 - Femårsöversikt Stadshuskoncernen 2018-2023

Stadshuskoncernens resultat efter finansiella poster uppgår till -99 mnkr (1 470) vilket är 1 569 mnkr lägre än föregående år. Årets jämförelsestörande poster uppgår totalt till -746 mnkr (549) varav realisationsvinster 78 mnkr (802), realisationsförluster -29 mnkr (-249), återföring tidigare nedskrivningar/ nedskrivningar -568 mnkr (-4) samt förgäveskostnader -227 mnkr.

Det lägre resultatet jämfört med föregående år beror främst på nedskrivningar, föranledda av högre avkastningskrav på fastighetsmarknaden i främst nyproduktion, om 552 mnkr i Framtidenkoncernen (317 mnkr) och i Higabkoncernen (235 mnkr). Som en effekt av kommunfullmäktiges beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet med ny detaljplan för Skeppsbron och att avbryta allt arbete avseende Skeppsbrogaraget har Higabkoncernen skrivit ner kostnader i projektet med 227 mnkr. Ovanstående avvikelser redovisas som jämförelsestörande poster. Stadshuskoncernens resultat rensat från totala jämförelsestörande poster (-746), visar ett utfall på 647 mnkr (921), vilket är 274 mnkr lägre än föregående år.

Koncernens marknadsvärden i fastigheter 2023-12-31 är 142 mdkr. Det är en minskning med 6 mdkr jämfört 2022-12-31. Det bokförda värdet är 48 mdkr. Nedskrivningarna i 2023 års bokslut motsvarar 1,2% av bokfört värde och 0,4% av marknadsvärden.

Balansomslutningen har, jämfört med 2022, ökat med drygt 2,0 procentenheter. Soliditeten har minskat med 1,5 procentenheter. Detta som en effekt av den högre balansomslutningen, orsakad av ökade investeringar och där minskning av det egna kapitalet överstiger ökningen av lånevolymen. Vid utgången av året hade koncernen en total lånevolym på 47 416 mnkr (43 940).

Moderbolaget

Resultat efter finansiella poster uppgår för moderbolaget till 1 790 mnkr (-113). Bolagets totala intäkter (som i huvudsak är koncerninterna) uppgick till 30 mnkr (29). Bolagets administrativa kostnader för verksamheten i Göteborg uppgick 2023 till 21 mnkr (19) varav personalkostnader 14 mnkr (14). Kostnaderna för verksamheten i Bryssel (GEO) uppgick 2023 till 5 mnkr (5). De externa intäkterna för GEO uppgick till 0,4 mnkr (0,4).

Räntekostnaderna har ökat och uppgick till -61 mnkr (-42). Övriga finansiella poster består av koncernbidrag till bolag med underskott -413 mnkr och nedskrivningar om -78 mnkr (BRG) samt utdelning 2 336 mnkr (Göteborg Energi 752 mnkr, Higab 1 503 mnkr, Göteborgs Hamn 49 mnkr och Göteborg & Co 32 mnkr).

Sammantaget erhåller bolaget 270 mnkr i koncernbidrag, lämnar 155 mnkr i koncernbidrag, erhåller 2 336 mnkr i utdelning samt lämnar aktieägartillskott om 59 mnkr. Slutligt skattemässigt resultat för Göteborgs Stadshus AB är 0 mnkr vilket innebär en skattekostnad på 0 mnkr. Resultat efter skatt uppgår till 2 175 mnkr (496).

Balansomslutningen har jämfört med 2022 ökat med 4,3 procentenheter, från 20 827 mnkr till 21 717 mnkr. Det egna kapitalet (exklusive del av obeskattade reserver) ökade från 15 340 mnkr till 16 123 mnkr och soliditeten har förändrats från 74 procent till 78 procent. Vid utgången av året hade moderbolaget en lånevolym på 3 956 mnkr (4 971).

Per underkoncern / bolag

Resultat efter finansiella poster (mnkr)	2023	2022	2021
Moderbolaget			
Göteborgs Stadshus AB	1 790	-113	-387
Dotterbolagen			
Göteborg Energi AB (K)	372	433	280
Göteborgs Hamn AB (K)	269	248	266
Higab AB (K)	-214	471	1 615
Förvaltnings AB Framtiden (K)	-110	247	953
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (K)	15	20	24
Göteborg & Co AB (K)	-401	-66	191
Business Region Göteborg AB	-62	-51	-52
Försäkrings AB Göta Lejon	43	31	12
Göteborgs Stads Leasing AB	46	41	45
Gryaab AB	-24	44	44
Renova AB (K)	1	60	90
Grefab AB	-2	4	3
Boplats Göteborg AB	8	6	8
Koncernjusteringar	-1 830	92	84
Resultat koncernen totalt	-99	1 470	3 176

Tabell 2 - Resultat efter finansiella poster i mnkr 2021–2023

Noteringar: Dotterbolag med beteckningen (K) har dotterbolag. Tabellen innehåller koncerneliminerade resultat.

Bruttoinvesteringar (mnkr)	2023	2022	2021
Moderbolaget			
Göteborgs Stadshus AB	0	0	0
Dotterbolagen			
Göteborg Energi AB (K)	1 734	1 200	1 166
Göteborgs Hamn AB (K)	481	708	336
Higab AB (K)	1 286	1 161	932
Förvaltnings AB Framtiden (K)	2 109	2 690	2 874
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (K)	39	63	25
Göteborg & Co AB (K)	1 004	916	707
Business Region Göteborg AB	1	1	2
Försäkrings AB Göta Lejon	1	0	0
Göteborgs Stads Leasing AB	960	795	598
Gryaab AB	58	50	43
Renova AB (K)	473	316	343
Grefab AB	8	9	5
Boplats Göteborg AB	0	0	0
Koncernjusteringar	0	0	-70
Resultat koncernen totalt	8 154	7 908	6 961

Tabell 3 - Bruttoinvesteringar i mnkr 2021–2023

Noteringar: Dotterbolag med beteckningen (K) har dotterbolag

Energi

Energikoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 372 mnkr (433), vilket är 61 mnkr lägre än föregående år.

Trots det lägre resultatet innebär det ändå en resultatförbättring, i den löpande verksamheten jämfört med föregående år, då 2022 innehöll engångsposter om 356 mnkr avseende realisationsvinst vid avyttring av dotterbolaget Ale Fjärrvärme AB.

Elhandel har ett betydligt högre resultat, efter att ha genomfört ett omfattande arbete med bland annat riskhantering, revidering av produkter och avtal samt finansiella säkringar. Elnät genererar också ett resultat bättre än budget och föregående år. Den positiva avvikelser beror främst på lägre kostnader för transitering. Gasnät har ett förbättrat resultat beroende på ökade volymer. Fjärrvärme har däremot ett lägre utfall kopplat till dyrare produktionskostnader vid otillgänglighet i anläggningar samt lägre spillvärmeleveranser som medfört förändrad och dyrare marginalproduktion.

Koncernens avkastning på totalt kapital uppgår till 3,0 procent (3,2) och soliditeten uppgår till 44 procent (45). Vid utgången av året hade koncernen en lånevolym på 5 652 mnkr (4 294).

Hamn

Göteborgs Hamn redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 269 mnkr (248), vilket är 21 mnkr högre än föregående år.

Både intäkter och resultat påverkas positivt av en engångsfakturering enligt koncessionsavtal på 35 mnkr som ej var med i budget. Förutom nämnda engångsfakturering beror intäktsökningen till stor del på hög prisuppräknningar av hyror och arrenden, fast- och rörlig koncession.

Vid årsskiftet hade koncernens förvaltningsfastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 748 mnkr (832). Detta värde överstiger summan av bokfört värde på förvaltningsfastigheter med 654 mnkr (733). Göteborgs Hamns avkastning på totalt kapital uppgår till 7,3 procent (6,9) och soliditeten uppgår till 51 procent (52). Vid utgången av året hade koncernen en lånevolym på 1 261 mnkr (1 231).

Lokaler

Higabkoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -214 mnkr (471), vilket är 685 mnkr lägre än föregående år. Higab har ett resultat på 300 mnkr (130) vilket är 170 mnkr högre än föregående år, Göteborgs Stad Parkerings AB har ett resultat på 128 mnkr (258) vilket är 130 mnkr lägre än föregående år och Älvstranden Utveckling har ett resultat på -280 mnkr (95) vilket är 375 mnkr lägre än föregående år.

Realisationsresultat från olika fastighetstransaktioner påverkar koncernens resultat positivt med 41 mnkr. Kommunfullmäktiges beslut att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet med ny detaljplan för Skeppsbron och att avbryta allt arbete avseende Skeppsbrogaraget påverkar resultatet negativt med -222,6 mnkr (Parkeringsbolaget och Älvstranden). Årets fastighetsvärderingar har resulterat i nedskrivningar av fastigheternas värde med ett netto om -230,7 mnkr (Higab och Älvstranden).

Vid årsskiftet hade koncernens förvaltningsfastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 23 245 mnkr (23 992). Detta värde överstiger summan av bokfört värde på förvaltningsfastigheter med 14 529 mnkr (15 554). Koncernens soliditet uppgår till 30 procent (35), justerade soliditet uppgår till 57 procent (60). Koncernens avkastning på totalt kapital är -0,8 procent (4,7). Vid utgången av året hade koncernen en lånevolym på 5 825 mnkr (4 736).

Bostäder

Framtidenkoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -110 mnkr (247), vilket är 357 mnkr lägre än föregående år.

Det lägre resultatet förklaras främst av högre nettonedskrivningar och återföringar (-317 mnkr), Nedskrivning av fastighetsvärden har främst skett i nyproduktion på grund av högre avkastningskrav på marknaden. Resultatet påverkas också av ett negativt finansnetto (-138 mnkr), vilket i första hand förklaras av högre räntenivåer än vad som antagits i budget.

Under året har koncernen färdigställt 369 (775) bostäder för inflyttning varav 279 hyresrätter, 60 bostadsrätter och 30 bostäder som tillkommit genom konverteringar. Antal bostäder som är i produktion är cirka 970.

Vid årsskiftet hade koncernens fastigheter ett sammanlagt marknadsvärde på 1 17 669 mnkr (123 512). Totalt marknadsvärde överstiger bokfört värde på fastigheter och ombyggnadstillägg med 78 494 mnkr (84 828). Koncernens avkastning på totalt kapital uppgår till 0,9 procent (1,3) och soliditeten uppgår till 31 procent (31), justerade soliditeten uppgår till 63 procent (64). Vid utgången av året hade koncernen en lånevolym på 24 477 mnkr (23 690).

Kollektivtrafik

Göteborgs Stads Kollektivtrafik koncern redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 15 mnkr (20), vilket är 5 mnkr lägre än föregående år.

Moderbolaget GS Kollektivtrafik visar ett negativt resultat och Göteborgs Spårvägar visar ett nollresultat. Spårvagnsverksamheten visade ett negativt resultat för Trafikavtalet och i

enlighet med avtalet ersätts underskottet av Västtrafik. Övriga verksamheter (GS Buss och GS Trafikantservice) bidrar med positiva utfall till koncernens samlade resultat.

Turism, Kultur & Evenemang

Göteborg & Co koncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -401 mnkr (-66), vilket är 335 mnkr lägre än föregående år. Göteborg & Co visar ett högre resultat än föregående år 2 mnkr (1). Liseberg visar ett lägre resultat än föregående år -64 mnkr (221). Got Event visar ett lägre resultat än föregående år -166 mnkr (-127). Göteborgs Stadsteater visar ett lägre resultat än föregående år -176 mnkr (-161).

Avvikelsen i koncernens resultat förklaras främst av Lisebergs negativa resultat på grund av färre gäster i parken under året som också spenderat mindre än budgeterat men också av lägre biljett- och restaurangintäkter för Stadsteaterns Stora Scen. Got Events starka evenemangssommar med tillhörande försäljning överträffar budget och bidrar positivt till koncernens resultat, efter beslutade koncernbidrag.

Näringsliv

BRG koncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -62 mnkr (-51), vilket är 11 mnkr lägre än föregående år.

Den främsta orsaken till den negativa avvikelsen mot föregående år är direkta kostnader samt nedskrivningar av lämnade kapitaltillskott och aktier med anledning av kommunfullmäktiges beslut att avveckla Johanneberg Science Park AB.

Interna bolag

Försäkrings Göta Lejon redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 43 mnkr (31), vilket är 12 mnkr högre än föregående år. Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring har varit lägre än förväntat.

Göteborgs Stads Leasing redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 46 mnkr (41), vilket är 5 mnkr högre än föregående år. Den positiva avvikelsen härrör i huvudsak till operationell leasing där högre omsättning i kombination med lägre rörelsekostnader bidrar till resultatet.

Regionala bolag

Gryaab redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -24 mnkr (44), vilket är 68 mnkr lägre än föregående år vilket är i linje beslutad budget. Årets resultat har påverkats av såväl lägre biogasintäkter till följd av en mycket volatil energimarknad som högre kostnader för fjärrvärme och vatten, räntekostnader, inhyrd personal samt frakter och transporter. De negativa avvikelserna vägs upp av minskade personalkostnader samt senarelagda projektkostnader.

Renovakoncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 1 mnkr (60), vilket är 59 mnkr högre än föregående år. De bakomliggande orsakerna är flera men den enskilt största orsaken är låga intäkter från energiåtervinning av avfall på Sävenäs Avfallskraftvärmeverk.

Grefab redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till -2 mnkr (4), vilket är 2 mnkr lägre än föregående år. Det negativa resultatet beror främst på lägre intäkter och ökade kostnader för underhåll/reparationer.

Boplats Göteborg AB

Boplats redovisar ett resultat efter finansiella poster som uppgår till 8 mnkr (6), vilket är 2 mnkr högre än föregående år. Den positiva avvikelsen härrör från såväl högre intäkter, vilket beror på fler betalande bostadssökande än beräknat, som lägre kostnader, vilket bland annat beror på att konsulttjänster och övriga externa tjänster inte har använts i den takt som var planerat.

Investeringar, likviditet och finansiell ställning

Investeringar

Koncernens investeringar (brutto) i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgår till 8 154 mnkr (7 908). I aktier och andelar har investeringar via moderbolag och dotterbolag skett med 11 mnkr (0).

Likviditet och Finansiell ställning

Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar uppgår till 1 788 mnkr (2 875).

Koncernens lån har under året ökat med 3 476 mnkr, från 43 940 mnkr till 47 416 mnkr.

Personal

Medelantalet anställda i koncernen uppgick under året till 7 308 (6 894), varav 60 procent (62) män och 40 procent (38) kvinnor. Medelantalet anställda i moderbolaget inklusive filial GEO uppgick till 14 (14), varav 43 procent (50) män och 57 procent (50) kvinnor.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inom koncernen

Framtidenkoncernen har den 22 januari genomfört ett förvärv av byggrätter. Affären består av kvarter 3 och 4 i Karlastaden, som förvärvats till 100 procent. Koncernen förvärvade samtidigt 74 procent av byggrätterna i kvarter 2, 5, 6 och 7, där säljarna har en möjlighet till återköp senast september 2027. Den totala ytan uppgår till cirka 151 000 BTA och köpeskillingen uppgår till cirka 1 miljard kronor.

En kraftig brand bröt ut vid Lisebergs vattenvärld Oceana den 12 februari 2024. Vattenparken var planerad att öppna sommaren 2024 och skulle bli en av norra Europas största vattenparker. Skadorna är omfattande och effekterna är svårbedömda men kommer påverka såväl Liseberg AB som besöksnäringen i stort.

Moderbolaget

Inga väsentliga händelser, utöver den ordinarie verksamheten, har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

Förväntad framtida utveckling inom koncernen

Lägre resultatnivåer framåt för koncernen

Stadshuset ser framför sig lägre resultatnivåer i Stadshusetkoncernen åtminstone de närmaste åren jämfört nivåer före pandemin vilket innebär lägre kassaflöden i koncernen. Utsikterna för koncernens löpande verksamhet ser något bättre ut 2024 men det finns fortsatt osäkerheter i bland annat energipriser, besöksantals, ränteutveckling och samhällsekonomins utveckling som både kan vara positiva och negativa för bolagen. Under 2024 ökar investeringarna i flera av de anläggningstunga verksamheterna Energi, Bostäder och Hamn. En betydande andel av dem är reinvesteringar, kapacitetsinvesteringar eller klimatomställningsinvesteringar. På lite längre sikt väntar omfattande investeringar, som har kommit olika långt i beslutsprocessen; i reningsverk, fortsatta investeringar i klimatomställning och i nya arenor.

Konsekvenser för bolagen av det rådande ekonomiska läget i samhället

Under 2023 ökade räntekostnaderna kraftigt för att stabiliseras i slutet av året. Konsekvenserna av höjda räntor mildras något av att bolagen lånar via stadens koncernbank som har en genomsnittlig kapital- och räntebindning på drygt tre år. Framtida räntesänkningar kommer att slå igenom för koncernen med viss fördröjning på grund av stadens kapital- och räntebindningstider. De sammantagna effekterna för koncernen är dock bättre än om respektive bolag skulle lånat var för sig eftersom kommunen som helhet får tydliga finansiella stordriftsfördelar.

De höga räntorna och inflationen kommer sannolikt fortsätta påverka bolagen i koncernen inom destinations- och upplevelsebranschen. Under 2022 och 2023 har hushållens och företagets reala köpkraft urholkats och minskat utrymmet för konsumtion och investeringar. Köpkraften förväntas börja återhämta i mitten av 2024 och framåt.

Likt räntekostnaderna har materialpriserna ökat markant under både 2022 och 2023 för att sedan stabiliseras på en hög nivå. I redan kontrakterade byggtreprenader ses endast mindre påverkan för koncernens bolag, medan det kommer påverka kostnadsbildningen för framtida större investeringar.

De bolag i koncernen som hyr ut bostäder och lokaler ser idag ingen större påverkan på sina vakansgrader och beräknar att kunna bibehålla nuvarande nivå. Efterfrågan på bostäder är hög i Göteborg och Framtidenkoncernen planerar för en fortsatt hög produktion och planering av bostäder. Antalet färdigställda bostäder kommer dock minska något under 2024, enligt plan, för att sedan öka. Den låga efterfrågan på nyproducerade småhus och bostadsrätter förväntas påverka koncernen negativt även under 2024.

Säkerhetspolitiska läget påverkar bolagen

Det säkerhetspolitiska läget i vår omvärld, mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och ökat terrorhot, medför att flera av koncernens bolag kommande år måste i större utsträckning än tidigare arbeta intensivt med beredskap, säkerhet och riskhantering. Energi, värme, avfallshantering, vattenrening och transporter är alla samhällskritiska verksamheter som måste fungera även i kris. Förutom de kvarstående

effekterna på energimarknaden och det säkerhetspolitiska läget ses inga andra direkta effekter av Rysslands anfallskrig mot Ukraina på koncernens bolag under det kommande året.

Fortsatt fokus på hållbarhet och klimatomställning

Hållbarhetsarbetet fortsätter, tillsammans med säkerhetsfrågan, att vara den viktigaste framtidsfrågan. Klimatkrisen fick under året ytterligare fokus med 2023 som det varmaste året någonsin och klimattoppmötet COP28 i Dubai. Marknadens och ägarens krav på klimatomställning och elektrifiering ställer fortsatt krav på Göteborg Energi, Göteborgs Hamn och Renova, men även övriga bolag i koncernen. Bland annat kommer Göteborg Energis byggnationen av en biobränsleeldad ångpanna fortsätta under 2024, för att sättas i produktion 2026. Även arbetet med att skapa social hållbarhet och trygghet i stadens utvecklingsområden påverkar koncernen. Framtidenkoncernens arbete att inget område i Göteborg ska finnas med på polisens lista över särskilt utsatta områden 2030 och inga områden som utsatta år 2035 fortsätter i nära samverkan med kommunens förvaltningar och med näringslivet. Regulatoriska krav från EU som nytt direktiv för hållbarhetsrapportering och Taxonomin för gröna investeringar omfattar hela bolagskoncernen och kräver anpassningar för att klara kraven.

Regelverk för bolagsstyrning

Ägarstyrningen innebär att den samlade styrningen enligt kommunfullmäktiges beslut genomförs. Bolagens verksamhet regleras främst av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även annan lagstiftning styr verksamheten. Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning utgör tillsammans med bolagsordning och ägardirektiv underlaget för kommunfullmäktiges styrning av bolaget.

Styrningen utgår från aktuella lagar, regler, principer och styrande dokument såsom:

- Aktiebolagslagen
- Kommunallagen
- Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB
- Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB
- Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning
- Styrande dokument från Göteborgs Stad
- Styrande dokument inom koncernen Göteborgs Stadshus AB

Bolagsstämman

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ. Vid bolagsstämman fastställs resultat- och balansräkningar samt beslutas om utdelning. Vid Göteborgs Stadshus AB:s stämma representerar ombudet Stadens aktier.

Styrelsen

Styrelsen bär det yttersta ansvaret och ska förvalta bolagets angelägenheter och aktieägarnas intresse. Bolagets styrelse består av nio ledamöter (4 kvinnor och 5 män) och tre suppleanter (tre kvinnor) utsedda av Göteborgs kommunfullmäktige. Styrelsen har under året haft tio ordinarie styrelsemöten och ett extra. Ordinarie styrelsemöten är

koordinerade med ordinarie rapporttillfällen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. På styrelsemötet i mars (2023-03-20, § 37) fastställdes arbetsordning jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.

Verkställande direktör

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinje för ägarstyrning och ägardirektiv för Stadshus AB. Av ägardirektivet framgår att Göteborgs Stads stadsdirektör tillika ska vara verkställande direktör för Stadshus AB. Verkställande direktören är ansvarig för den löpande förvaltningen i bolaget och leder verksamheten enligt den av styrelsen fastställda vd-instruktionen. Verkställande direktören är föredragande i styrelsen och ansvarar för att ge styrelsen erforderliga rapporter och beslutsunderlag. Verkställande direktören ansvarar också för att beslut som fattas av styrelsen verkställs. Verkställande direktör är inte ledamot i styrelsen men deltar regelmässigt vid styrelsemöten.

Utvärdering av styrelse och verkställande direktör

En utvärdering av styrelse och verkställande direktörs arbete sker årligen i alla koncernens bolag.

Revisorer

Två typer av revisioner med avseende på ekonomi och förvaltning utförs varje år för alla bolagen i koncernen.

- Revision som utförs av auktoriserad revisor.
- Revision som utförs av lekmannarevisorer som utsetts av kommunfullmäktige.

Båda revisionsrapporterna återfinns i årsredovisningen.

Finansiella risker inom koncernen

Koncernen Göteborgs Stadshus AB är genom sin diversifierade verksamhet exponerad för finansiella risker av varierande slag och omfattning. Med finansiell risk menas de förändringar i koncernens kassaflöde som förklaras av förändringar i valutakurser, räntenivåer och råvarupriser samt kredit-, likviditets- och finansieringsrisk.

Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten (KF 2020-04-16 § 30) gäller för stadens nämnder och bolag och ska tillämpas av Göteborgs Stadshus AB. Syftet med riktlinjen är att klargöra organisation och ansvarsfördelning mellan staden och dess helägda dotterbolag. Den fastställer riktlinjer och riskramar för den finansiella verksamheten. Ansvarsfördelning för hantering av olika typer av inköpskort klargörs, dessutom fastställs bestämmelser för finansiell styrning, kontroll och rapportering. Samtliga lån, finansiella derivat och placeringar ska genomföras av Stadens koncernbank (stadsledningskontorets finansfunktion). De huvudsakliga finansiella risker koncernen är utsatt för beskrivs nedan.

Finansieringsrisk och ränterisk

Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten innebär att staden svarar för bolagens samlade upplåningsbehov och ränteeponering i marknaden utifrån ett hela staden perspektiv. Detta innebär att varje enskilt bolag inte längre ska fastställa sin egen ränteeponering (ränterisk) och inte heller sin egen förfallostruktur (finansieringsrisk). Bolagen "tilldelas" en ränterisk och en finansieringsrisk som är ett genomsnitt av stadens exponering i marknaden och därutöver sker ett bolagsspecifikt marknadsmässigt påslag.

Samtliga bolag har tecknat avtal med kommunen avseende de administrativa villkoren vid upplåning och placering samt utnyttjande av eventuella krediter.

I koncernen bedrivs el- och energihandel inom Göteborg Energikoncernen. Göteborg Energikoncernen tillåts, på grund av verksamhetsspecifika krav, ha konton utanför koncernkontosystemet samt ingå egna valuta- och råvaruderivat

Göteborgs Stadshus AB:s externa upplåning

Det finns särskilda villkor för kommuninterna lån, som avser förvärv av så kallade delägarrätter. Detta innebär att räntor på interna lån som tas upp av ett moderbolag avseende förvärv av dotterbolag, inte är avdragsgilla. Denna intressegemenskap kan enbart brytas genom att Stadshus AB upptar externa lån.

Stadshus AB behöver således uppta lån som inte omfattas av Stadens finansiella samordning. Eftersom koncernbanken i Staden har ansvar för ränterisk och finansieringsrisk för hela kommunkoncernens skuld ska bolagens externa upplåning ske i samråd med Stadens koncernbank, med en kapital- och räntebindning som ligger inom tillåtna intervall i enlighet med riktlinjen. I syfte att underlätta upptagande av externa lån är staden medlem i Kommuninvest.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken att valutakursförändringar negativt påverkar koncernens resultat- och balansräkningar. Vid köp av varor i utländsk valuta exponeras koncernen för valutarisk. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten får bolagen inte vara utsatta för valutaexponering. I samband med köp i utländsk valuta skall således valutarisken elimineras. Betalningsflöden kan valutasäkras med hjälp av valutaterminer och/eller valutaswappar.

Motpartsrisk (Kreditrisk)

Motpartsrisk innebär exponering för förluster om en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden. De regler som gäller vid kreditgivning till kunder behandlas i respektive bolags kreditpolicy och kundfordringar är föremål för kreditkontroll.

Råvaruprisrisk

Med råvaruprisrisk avses risken att råvaruprishöjningar negativt påverkar koncernens resultat- och balansräkningar. Koncernen är framför allt genom sin energiintensiva verksamhet exponerad för prisrisker på olje-, el- och naturgasmarknaden. I syfte att utjämna prissvängningar på marknaden och därigenom få en jämn utveckling på

koncernens energikostnader använder koncernen sig av oljederivat (Brent Crude Oil och Gas Oil), elderivat (Nord Pool) med löptider på mellan 1 och 16 månader och naturgasderivat.

Försäkringsrisk

Koncernen är exponerad för försäkringsrisk bland annat genom bolaget Försäkrings AB Göta Lejon. Försäkringsrisk består av: teckningsrisk, reservsättningsrisker, koncentrationsrisker och återförsäkringsrisker. Teckningsrisk finns om det finns risk att den beräknade premien inte täcker det förväntade skadebeloppet. Bolaget begränsar denna risk genom att köpa återförsäkring med stop loss-skydd. Reservsättningsrisk föreligger om det finns risk att den avsatta reserven för inträffade skador inte är tillräcklig. Även här ger stop loss-återförsäkringen ett skydd.

Genom den av kommunfullmäktige beslutade försäkringspolicyn ska Försäkrings AB Göta Lejon svara för försäkringsskyddet för stadens samtliga bolag och nämnder. Risken hanteras genom köp av återförsäkring. För att minimera återförsäkringsrisken accepteras inte återförsäkrare med lägre rating än BBB på Standard & Poor's skala.

Profilrisk

Koncernen är exponerad för profilrisk genom elavtal. Koncerns elavtal omfattar energianskaffning och leverans av elkraft och elcertifikat. Prissäkring har skett för en viss förbrukningsvolym över en fastslagen tidsperiod. Den elförbrukning som överstiger eller understiger den prissäkrade förbrukningen för varje tidsperiod köps eller säljs för rörligt pris.

Hållbarhetsupplysningar

Hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen sker i respektive underkoncern eller i enskilt dotterbolag som omfattas av lagstiftningen. Drygt hälften av bolagen arbetar med miljöledningssystem enligt ISO 14001 eller Svensk Miljöbas. Resterande bolag arbetar utifrån Göteborgs Stads egna miljöledningssystem.

Samtliga av koncernens bolag driver ett systematiskt och långsiktigt hållbarhetsarbete utifrån de behov och förutsättningar som verksamheten har givet deras respektive ägardirektiv. Detta gäller för samtliga tre dimensioner av hållbarhet: ekologisk, social och ekonomisk. Inom hållbarhetsområdet bedrivs utgår arbetet ifrån olika lagkrav, de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 och lokala styrande dokument som till exempel Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030, Göteborgs Stads elektrifieringsplan 2022–2030 och Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026.

Nedan redovisas ett urval av aktiviteter från de kluster i koncernen vars verksamhet har stor påverkan på hållbarhetsområdet och som har en stor påverkan på stadens möjlighet att nå sina hållbarhetsmål.

Energi

För att säkra förnybar fjärrvärmeproduktion till 2025 togs under 2023 viktiga investeringsbeslut om ny bioångpanna (Rya BKV) i anslutning till Rya KVV. Bolaget har också fortsatt med provdrift av den nya pelletspannan i Rya HVC.

Energieffektiviseringsarbetet har fortsatt varit en aktuell fråga för bolaget under året med anledning av föregående vinters energisituation, där bolaget slutfört sina uppdrag kopplade till stadens elbesparingsarbete.

Bolaget har fortsatt med ökade investeringar elnätet och skapat en plattform för handel med effekt - "Effekthandel Väst". Andra viktiga steg inom det ekologiska hållbarhetsarbetet under 2023 har också varit fortsatta dialoger med leverantörer om framtidsutmaningar och miljö- och klimatkrav på leveranser till Göteborg Energi.

I kampanjen "#hållbaraihop" lyfte bolaget vikten av att göra mindre för klimatet, såsom att äta mindre kött, köra mindre bil, använda mindre el osv. Kampanjen uppmärksammades även utanför Sveriges gränser och prisades med ett silver i den internationella PR- och marknadsföringstävlingen Epica Awards.

Bostäder

För Framtidenkoncernen är en av de viktigaste hållbarhetsfrågorna arbetet med stadens utvecklingsområden, där bolaget äger en stor andel fastigheter. Bolaget spelar därför en viktig roll för att uppnå kommunfullmäktiges mål att ingen del av Göteborg ska finnas med på polisens lista över särskilt utsatta områden. Den sammanfattande bedömningen är att läget i områdena är relativt stabil. Under året flyttades Biskopsgården ned från att vara ett särskilt utsatt område till riskområde. Den upplevda tryggheten ökade med i snitt 2,5 procent i bolagets utvecklingsområden jämfört med föregående år.

Förutom social hållbarhet arbetar koncernen aktivt med energieffektivisering, solcellsinstallationer, återbruk (cirkuläritet) och ställer klimatkrav i upphandlingar. Framtidenkoncernen har två pågående pilotprojekt för halverad klimatpåverkan respektive storskaligt återbruk. Arbetet pågår också med en handlingsplan för halverad klimatpåverkan till 2025 från nyproduktion. Framtiden är också bland de första i fastighetsbranschen som tagit fram ett stödverktyg för minskad klimatpåverkan i renoverings- och ombyggnadsprojekt.

Renovakoncernen

Renovas uppdrag är att samla in och behandla avfall på ett så miljöriktigt sätt som möjligt. Utsläppen från Renova speglar konsumtionssamhället och således det avfall som kommer till Renova, där andelen plast är stor. Genom att återföra energi, energiråvara och återvinningsmaterial kan direkta och indirekt klimatpåverkan minska. Störst fokus för bolaget under 2023 har varit klimatfrågan och en förstudie kring CCS, koldioxidinfångning, vilket i dagsläget bedöms ge störst potential att minska utsläppen. Under året har bolaget arbetat med flera utvecklingsprojekt för att spara på ändliga resurser, däribland ökad sortering av plast och återvinning av spårmakadam. Rökgasreningen på Panna 1 har nu femte generationens rökgasrening, vilket kommer medföra att mängden kväveoxid till luft från Panna 1 kommer att minska med cirka två

tredjedelar. När det gäller kväve till vatten från Panna 1 kommer de utsläppen i princip att elimineras helt.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet

Följande verksamhet inom koncernen bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Bolag	Typ av tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet
Göteborgs Energi AB	Produktion av fjärrvärme, el och kyla. Uppgradering biogas.
Göteborgs Energi Nät AB	Mellanlagring av farligt avfall
Göteborgs Hamn AB	Hamnverksamhet, oljelagring
Göteborgs Spårvägar AB	Fordonstvätt, fordonsverkstad.
GS Buss AB	Fordonstvätt, bränslehantering
Göteborg Leasing AB	Fordonstvätt, fordonsverkstad.
Got Event	Bad för allmänheten.
Älvstranden Utveckling AB	Hamnverksamhet, vattenverksamhet, markarbeten i förorenade massor
Renova AB	Avfallsförbränning, deponi, avfallshantering, biologisk avfallsbehandling, fordonstvätt, fordonsverkstad
Renova Miljö AB	Deponi, avfallshantering
Gryaab	Avloppsrening, förvaring slam, mottagning organiskt avfall
Grefab	Fritidsbåtshamnar med båtuppställning

Tabell 4 – Tillstånd- eller anmälningspliktig verksamhet i Stadshuskoncernen för år 2023

Uppskattningar och bedömningar

För att kunna upprätta redovisningen i enlighet med BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och god redovisningssed krävs att det görs bedömningar och antaganden som påverkar i bokslutet redovisade tillgångar, skulder, intäkter och kostnader samt övrig information. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter samt andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser, som bedöms vara rimliga under rådande omständigheter. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden görs eller andra förutsättningar föreligger.

Fastighetsvärdering

För den interna marknadsvärdering av Framtidenkoncernens fastighetsbestånd inom bostadsföretagen används Property Intels värderingsverktyg som bygger på en tioårig kassaflödeskalkyl samt ett beräknat restvärde, baserat på driftsnettot för år elva. I kassaflödet ingår kontrakterade intäkter och bedömda kostnader. Kontraktshyran minskas med en schabloniserad drifts- och underhållskostnad samt fastighetsskatt. För utveckling av driftsnettot under kalkylperioden görs antaganden om utveckling av inflation, hyror, hyresbortfall, drifts- och underhållskostnader samt fastighetsskatt. För kalkylperiodens sista år beräknas ett restvärde, vilket motsvarar ett bedömt marknadsvärde vid denna tidpunkt. Driftsnettot och restvärdet uttrycks i nominella termer och diskonteras med en kalkylränta som är baserad på marknadens direktavkastningskrav. De kommersiella fastigheterna inom Göteborgslokaler värderas av extern oberoende värderare.

Direktavkastningskrav och kalkylränta styrs av vilket läge varje fastighet har. Alla bostadsfastigheter delas in i kategori A, B eller C med undergrupper A1–A5, B1–B5 samt C1–C3 beroende på läge och attraktivitet. Både hyresgästers och investerares bedömning beaktas. A1-läget har högst efterfrågan, medan C3 karaktäriseras av lägst efterfrågan. Lägesindelningen styr också drifts- och underhållskostnaderna, tillsammans med vilket värdeår varje fastighet har. Fastigheterna delas in i grupper efter värdeår. Värdeåret styrs av fastigheternas nybyggnadsår med årstillägg för större investerings- och underhållsåtgärder.

För att kvalitetssäkra den interna värderingsmodellen externvärderas ett urval av fastigheterna varje år. De externvärderade bostadsfastigheterna är representativa för koncernens bostäder beträffande läge och standard. De externvärderade fastigheterna utgör 4,9 procent av antalet och representerar 8,9 procent av marknadsvärdet på koncernens bestånd.

Higabs fastighetsbestånd internvärderas årligen. Detta görs enligt en värderingsmetod som utgår från varje fastighets direktavkastning. Syftet med värderingen är att säkerställa att de enskilda fastigheternas bokförda värde ej överstiger verkligt värde. Vid beräkningen används individuellt framtagna direktavkastningskrav per fastighet. Utgångspunkterna i värderingen har varit:

- Förväntade hyresintäkter och driftskostnader för de kommande åren.
- I driftskostnaderna ingår eventuella tomträttsavgälder samt interna administrationskostnader med 40 kr/m².
- Underhållskostnaderna som legat till grund för beräkningen har schabloniserats till:
  - 130 kr/m² där ansvaret och kostnaden för såväl yttre som inre underhåll ligger på Higab.
  - 80 kr/m² där enbart ansvaret för det yttre underhållet ligger på Higab.

Avkastningskravet som använts vid beräkning av fastighetsvärde har differentierats beroende på fastighetens läge och kategori. Dessa avkastningskrav varierar mellan 4,50 procent och 9,00 procent. Avkastningskraven är avstämde med extern värderare.

För fastigheter som vid värderingstillfället har ett högre bokfört värde än det aktuella bedömda verkliga värdet görs en individuell prövning. Nedskrivningar görs efter denna prövning med erforderligt belopp.

Tidigare gjorda nedskrivningar prövas vid varje bokslutstillfälle. Om det visar sig att en fastighet som varit föremål för nedskrivning på ett varaktigt sätt kan bedömas, till viss del eller helt, ha återfått sitt värde återförs tidigare nedskrivningar med motsvarande del över resultaträkningen. Under året har extern värdering av samtliga fastigheter gjorts av Newsec. Men även intern med externa avkastningskrav.

Nyckeltal

Nyckeltal	Definition
Avkastning eget kapital (koncern)	Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital
Avkastning eget kapital (underkoncerner/bolag)	Resultat efter finansiella poster i förhållande till genomsnittligt eget kapital, i procent

Avkastning totalt kapital	Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till genomsnittlig balansomslutningen.
Avkastning sysselsatt kapital	Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.
Vinstmarginal	Resultat efter finansiella poster i förhållande till rörelsens intäkter.
EBITDA	Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar.
Räntebärande skulder	Långfristiga skulder inklusive den delen som redovisas som kortfristig del under kortfristiga skulder.
Nettolån	Räntebärande skulder minus likvida medel inklusive kortfristiga placeringar.
Skuldsättningsgrad	Nettolån i förhållande till eget kapital.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.
Soliditet, justerad	Eget kapital i förhållande till balansomslutningen där marknadsvärdering av tillgångarna ingår i beräkning av eget kapital och totala tillgångar.
Sysselsatt kapital	Totala tillgångar minus likvida medel (inklusive kortfristiga placeringar) minus ej räntebärande skulder (inklusive uppskjuten skatteskuld).
Medelantal anställda	Beräknas på individnivå och utifrån antalet heltidstjänster.

Förslag till vinstdisposition

Moderbolaget

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel (kr):

	Kr
Balanserade vinstmedel	13 447 551 264
Årets resultat	2 175 271 176
Summa vinstmedel	15 622 822 440

Styrelsen föreslår att moderbolagets vinstmedel disponeras enligt följande:

I ny räkning överförs: 15 622 822 440 kronor

15 622 822 440 kronor

Koncernens och moderbolagets resultat och finansiella ställning i övrigt redovisas i efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med därtill hörande noter.

Resultaträkningar - koncernen

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Not</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2, 3	22 245,7	23 638,1
Aktiverat arbete för egen räkning	3	175,1	178,0
Övriga rörelseintäkter	3	608,0	1 595,4
Resultat från andelar i koncernföretag	3	—	355,3
	37	23 028,8	25 766,7
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-4 140,1	-6 791,3
Handelsvaror		-6 319,0	-6 489,1
Övriga externa kostnader	4	-2 671,6	-2 481,8
Personalkostnader	1	-5 273,2	-4 830,6
Avskrivningar, nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	7	-3 899,8	-3 234,3
Andelar i intresseföretags resultat	24	-17,3	-11,2
Rörelseresultat	2, 5	707,8	1 928,5
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	0,6	7,2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	87,9	42,6
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-895,2	-508,6
Resultat efter finansiella poster		-98,9	1 469,7
Skatt på årets resultat	12	-0,9	-222,4
Årets resultat		-99,9	1 247,3
Hänförligt till:			
Moderföretagets aktieägare		-93,4	1 229,7
Minoritetsintresse		-6,4	17,6

Balansräkningar - koncernen

Belopp i mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	13	120,2	102,2
Hyresrätter och liknande rättigheter	14	120,5	118,1
Goodwill	15	—	—
Pågående nyanläggningar och förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	16	88,7	88,4
		329,5	308,6
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och markanläggningar	17	51 784,7	50 574,7
Maskiner och andra tekniska anläggningar	18	10 465,6	10 166,3
Inventarier, verktyg och installationer	19	3 447,7	2 748,6
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	20	9 315,0	8 555,0
	21	75 013,0	72 044,6
Finansiella anläggningstillgångar			
Fordringar inom Göteborgs kommun	6,23	1 224,7	1 110,5
Andelar i intresseföretag	24	14,2	17,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	25	64,1	53,3
Andra långfristiga fordringar	6,26	649,0	682,2
		1 952,0	1 863,0
Summa anläggningstillgångar		77 294,6	74 216,2
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		1 294,6	1 170,6
		1 294,6	1 170,6
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 448,6	1 202,1
Skattefordran		231,0	209,9
Fordringar inom Göteborgs kommun	37	1 865,8	2 323,5
Övriga fordringar		1 093,9	1 232,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	1 360,6	2 330,8
		5 999,9	7 299,0
Likvida medel			
Kassa och bank		900,8	804,1
		900,8	804,1
Summa omsättningstillgångar		8 195,4	9 273,6
SUMMA TILLGÅNGAR		85 490,0	83 489,9

Balansräkningar - koncernen

Belopp i mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Aktiekapital		400,0	400,0
Annat eget kapital inklusive årets resultat		24 346,1	24 737,3
<i>Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare</i>		24 746,1	25 137,3
Minoritetsintresse		195,7	202,3
<i>Summa eget kapital</i>		24 941,8	25 339,6
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	28,35	922,8	881,8
Avsättningar för uppskjutna skatter	29	3 903,9	3 920,5
Övriga avsättningar	30	1 454,3	1 826,8
		6 281,0	6 629,1
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	31	2 291,8	3 633,4
Skulder inom Göteborgs kommun	31,37	38 113,5	33 894,1
Övriga skulder	32	81,9	83,5
		40 487,2	37 611,0
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		1 114,0	834,0
Förskott från kunder		1,3	18,6
Leverantörsskulder		1 828,0	1 580,2
Skulder inom Göteborgs kommun	37	6 826,2	6 154,8
Skatteskulder		30,2	35,4
Övriga skulder		772,5	805,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	3 207,7	4 482,1
		13 780,0	13 910,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		85 490,0	83 489,9

Rapport över förändring i eget kapital - koncernen

	Aktie- kapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget kapital hänf till moderföretagets aktieägare	Minoritets- intresse	Summa eget kapital
Koncernen					
Ingående balans 2022-01-01	400,0	23 507,7	23 907,7	185,9	24 093,6
Övrigt	–	-5,1	-5,1	-1,2	-6,3
Aktieägartillskott	–	5,0	5,0	–	5,0
Årets resultat	–	1 229,7	1 229,7	17,6	1 247,3
Utgående balans 2022-12-31	400,0	24 737,3	25 137,3	202,3	25 339,6
Ingående balans 2023-01-01	400,0	24 737,3	25 137,3	202,3	25 339,6
Övrigt	–	12,2	12,2	–	12,2
Utdelning	–	-315,0	-315,0	–	-315,0
Aktieägartillskott	–	5,0	5,0	–	5,0
Årets resultat	–	-93,5	-93,5	-6,5	-100,0
Utgående balans 2023-12-31	400,0	24 346,0	24 746,0	195,7	24 941,8

I eget kapital ingår, förutom aktiekapital, reservfond med 101,5 (101,5), kapitalandelsfond med -23,0 (-23,0) samt övriga bundna reserver med 3 972,6 (3 741,8) till största delen bestående av eget kapitaldel av obeskattade reserver.

Fria reserver består av balanserade vinstmedel samt erhållna aktieägartillskott.

Kassaflödesanalyser - koncernen

Belopp i mkr	2023	2022
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	707,8	1 928,5
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m. *	4 008,5	2 791,1
	4 716,3	4 719,6
Erlagd ränta	-933,0	-502,2
Erhållen ränta	452,1	41,2
Betald skatt	-70,0	-139,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	4 165,4	4 119,2
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager	-277,2	117,0
Ökning (-)/Minskning (+) av kortfristiga fordringar	1 492,7	768,9
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder	-2 083,8	258,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 297,1	5 263,5
Investeringsverksamheten		
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-42,8	-104,3
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-8 126,2	-7 151,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	131,2	588,6
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-12,8	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	7,8	29,7
Försäljning av dotterföretag	-	446,7
Förvärv av dotterföretag	-	-6,7
Förändring koncernstruktur	-	-342,7
Ökning (-) av räntebärande kortfristiga fordringar	-85,6	-290,3
Minskning (+) av räntebärande långfristiga fordringar	1,4	237,0
Minskning (+) av räntebärande kortfristiga fordringar	-	-
Ökning (-) av räntebärande långfristiga fordringar	-39,9	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-8 166,8	-6 593,2
Finansieringsverksamheten		
Erhållna/lämnade aktieägartillskott	5,0	5,0
Minskning (-) av räntebärande långfristiga skulder	-1 086,8	-1 701,7
Ökning (+) av räntebärande långfristiga skulder	6 062,1	2 327,9
Minskning (-) av räntebärande kortfristiga skulder	-2 093,3	-1 299,1
Ökning (+) av räntebärande kortfristiga skulder	891,4	1 474,0
Förändring av avsättningar	4,5	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	3 782,9	806,1
Årets kassaflöde	-1 086,8	-523,6
Likvida medel vid årets början	2 875,1	3 398,7
Likvida medel vid årets slut (här ingår tillgodohavande i internbank Göteborgs l	1 788,3	2 875,1
* Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	3 948,6	3 241,6
Reavinst/förluster sålda anläggningstillgångar	15,7	-413,0
Rearesultat vid avyttring av dotterföretag	-	-355,3
Förändring andelar i intresseföretag	23,3	0,3
Förändring av avsättningar	160,2	360,8
Övriga poster	-139,3	-43,2
Summa	4 008,5	2 791,1

Resultaträkningar - moderbolaget

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Not</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Rörelsens intäkter			
Övriga rörelseintäkter	3, 38	30,4	29,1
		30,4	29,1
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	1	-18,6	-18,1
Övriga externa kostnader	4	-7,4	-5,8
Rörelseresultat	37	4,3	5,1
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	8	1 845,5	-75,4
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	1,6	0,0
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-61,3	-42,6
Resultat efter finansiella poster		1 790,1	-112,9
Förändring av periodiseringsfond		270,7	-5,5
Erhållna koncernbidrag	8	269,5	663,8
Lämnade koncernbidrag	8	-154,8	—
Skatt på årets resultat	12	-0,3	-49,2
Årets resultat		2 175,3	496,2

Balansräkningar - moderbolaget

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	19	—	—
		—	—
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	22	19 698,5	19 716,7
Andra långfristiga fordringar		0,1	0,1
Summa anläggningstillgångar		19 698,6	19 716,8
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		1 898,4	981,5
Skattefordran		118,5	71,5
Övriga fordringar		0,1	56,3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0,0	—
		2 017,0	1 109,3
Kassa och bank		1,1	0,9
Summa omsättningstillgångar		2 018,1	1 110,2
SUMMA TILLGÅNGAR		21 716,7	20 827,0

Balansräkningar - moderbolaget

Belopp i mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (400 000 aktier)		400,0	400,0
Reservfond		100,0	100,0
		500,0	500,0
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		13 447,7	13 261,3
Årets resultat		2 175,3	496,2
		15 622,9	13 757,6
		16 122,9	14 257,6
Obeskattade reserver		1 093,1	1 363,8
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	31	1 570,0	2 396,0
Skulder inom Göteborgs kommun	31	1 560,4	1 740,9
		3 130,4	4 136,9
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1,8	0,1
Skulder till kreditinstitut		826,0	834,0
Skulder hos koncernföretag		525,3	216,3
Övriga skulder		2,2	2,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		15,0	15,8
		1 370,3	1 068,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		21 716,7	20 827,0

Rapport över förändring i eget kapital - moderbolaget

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
<i>Moderbolaget</i>				
Utgående balans 2022-12-31	400,0	100,0	13 757,6	14 257,6
Ingående balans 2023-01-01	400,0	100,0	13 757,6	14 257,6
Aktieägartillskott	—	—	5,0	5,0
Utdelning	—	—	-315,0	-315,0
Årets resultat	—	—	2 175,3	2 175,3
Utgående balans 2023-12-31	400,0	100,0	15 622,9	16 122,9

Aktiekapitalet utgörs av 400 000 aktier med ett kvotvärde om 1 000 kr.

Kassaflödesanalyser - moderbolaget

Belopp i mkr	2023	2022
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	4,3	5,1
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m. *	—	0,1
	4,3	5,2
Erlagd ränta	-62,6	-39,0
Erhållen ränta	1,6	0,0
Betald skatt	-40,7	-131,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-97,4	-165,6
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar	9,5	-108,8
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder	37,1	114,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-50,7	-159,7
Investeringsverksamheten		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	—	0,4
Förändrad koncernstruktur	—	6,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	—	6,5
Finansieringsverksamheten		
Erhållen utdelning	1 028,5	—
Erhållna koncernbidrag	663,8	1 037,8
Lämnade koncernbidrag	-412,6	-391,8
Erhållna aktieägartillskott	5,0	5,0
Lämnade aktieägartillskott	-215,1	-535,4
Minskning (-) av räntebärande långfristiga skulder	-1 006,5	-834,0
Ökning (+) av räntebärande kortfristiga skulder	826,0	834,0
Upptagna lån	—	838,4
Minskning (-) av räntebärande kortfristiga skulder	-834,0	-800,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	55,1	154,0
Årets kassaflöde	4,3	0,8
Likvida medel vid årets början	0,9	0,1
Likvida medel vid årets slut (här ingår tillgodohavande internbank Göteborgs kommun)	5,2	0,9
* Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	—	0,0
Övrigt	—	0,1
	—	0,1

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i mkr om inget annat anges

Allmänna redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3").

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka moderbolaget direkt eller genom dotterföretag innehar mer än 50% av röstetalet, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Vid redovisning av koncernens rörelseförvärv används förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att dotterföretagens eget kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens eget kapital ingår härigenom endast den del av dotterföretagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet tillsammans med moderbolagets eget kapital. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av företagets netto-tillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Under året förvärvat företag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden från och med förvärvet. Under året avyttrat företag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende till och med tidpunkt då moderföretaget inte längre har bestämmande inflytande över dotterföretaget. Försäljning och inköp samt uppkomna internvinster inom koncernen elimineras med beaktande av uppskjuten skatt. Koncern-interna mellanhavanden elimineras i sin helhet vid upprättande av koncernredovisningen. I koncernens resultaträkning redovisas minoritetens andel i årets resultat. Koncernens resultat och komponenter i eget kapital är hänförligt till moderföretagets ägare och minoritetsintresse. Minoritetsintressen redovisas separat inom eget kapital i koncernbalansräkningen och i direkt anslutning till posten årets resultat i koncernresultaträkningen. Om koncernmässigt eget kapital avseende dotterföretaget är negativt redovisas minoritetsintresset i dotterföretaget som en fordran på minoriteten, en negativ post inom eget kapital, endast om minoriteten har en bindande förpliktelse att täcka kapitalunderskottet och har förmåga att fullgöra förpliktelsen.

Intresseföretagsredovisning

Långsiktiga aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20% och högst 50% av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden. Enligt denna metod redovisas det bokförda värdet i koncernen på andelar i intresseföretag till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras värdet med koncernens andel av förändringen i intresseföretagets nettotillgångar.

I koncernens resultaträkning redovisas som resultatandelar koncernens andel i intresseföretagets resultat efter skatt. Resultatandelar redovisas i koncernens rörelseresultat, eftersom innehaven uteslutande är rörelsebettingade.

Nedskrivningar redovisas vid bestående värdenedgång. I moderbolaget redovisas andelar i intresseföretag enligt anskaffningsvärdemetoden.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag som lämnas alternativt tas emot redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen. Erhållna aktieägartillskott redovisas direkt mot fritt eget kapital. Lämnade aktieägartillskott redovisas mot anskaffningsvärdet för aktierna i dotterföretaget. Koncernbidrag samt aktieägartillskott som lämnats till dotterföretag i tillskottssyfte för förlusttäckning har redovisats mot posten "Andelar i koncernföretag". Efter prövning har nedskrivning av posten gjorts med belopp motsvarande förlusttäckningen. Nedskrivningar redovisas i posten "Resultat från andelar i koncernföretag".

Värderingsprinciper och beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäkter

Intäktsredovisning sker i takt med att väsentliga risker och förmåner som är förknippade med koncernens produkter överförs till köparen samt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdesskatt, rabatter, returer och liknande avdrag. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning av fjärrvärme, elnätstransmission och elhandel redovisas dels utifrån faktisk avläsning och dels utifrån beräkning av vad som levererats men ännu ej fakturerats.

Övriga intäkter redovisas enligt följande:

- Hyresintäkter intäktsförs i den period uthyrningen avser
- Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar intäktsförs när risker och förmåner som förknippas med äganderätten har övergått till köparen, normalt på kontraktsdagen
- Intäkter från kontant- och kontokortsbetalningar avseende bilplatser redovisas i samma period som platsen utnyttjas.
- Intäkter från kontrollavgifter redovisas i samma period som de utfärdas.
- Ränteutgifter intäktsredovisas i den period de har intjänats.
- Utdelning redovisas när ägarens rätt att erhålla betalningen har säkerställts samt att utdelningen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Intäkter redovisas netto efter moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Redovisning av rörelsegränar

Rörelsegränarna utgörs av de verksamhetsområden som definierats av Göteborgs kommun.

Varulager

Varulagret är värderat och upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt den s k först-in först-ut principen respektive nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Inkuransrisker har därvid beaktats. Förråd och lager utgörs huvudsakligen av material avsett dels för egen verksamhet, dels för uppförande av egna anläggningar samt för reparationer och underhåll.

Utsläppsrätter

Utsläppsrätter upptas såsom tillgång och förutbetalad intäkt tills villkoren för stödet uppfyllts. Intjänandet sker i takt med faktiska utsläpp. Utsläppsrätternas anskaffningsvärde värderas till marknadsvärde vid tilldelningstillfället. Den förutbetalda intäkten resultatförs under året i takt med att utsläpp kostnadsförs. Intäkt och kostnad redovisas till det värde som utsläppsrätten redovisats till vid tilldelningen alternativt förvärvet. Vid utsläpp uppstår en skuld att leverera in utsläppsrätter som redovisas till vad det uppskattas kosta att reglera åtagandet. Utsläppsrätter som inte erfordras för den egna verksamheten kan avyttras. Vid försäljning av tilldelad utsläppsrätt upptas intäkt och kostnad till det redovisade anskaffningsvärdet. Skillnad mot försäljningspris redovisas som realisationsvinst eller -förlust. Kvarvarande utsläppsrätter har värderats till det lägsta av genomsnittligt anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde på balansdagen i enlighet med lägsta värdets princip och redovisas som varulager. Värdejusteringar redovisas i resultaträkningen som råvaror och förnödenheter.

Elcertifikat

År 2003 trädde lagen om elcertifikat (2003:13) ikraft som innebär ett kvotssystem för att främja elproduktion av förnyelsebara energikällor. Lagen ålägger elleverantör som sålt el till elanvändare att införskaffa elcertifikat i proportion till levererad energivolym från förnyelsebara energikällor. Om kvotplikten inte fullgörs ska den kvotpliktige betala en kvotpliktsavgift till Energimyndigheten. Inköpta elcertifikat, som finns registrerade hos Energimyndigheten, har värderats till det lägsta av genomsnittligt anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Erhållna och inköpta elcertifikat redovisas som varulager på balansdagen. Värdejusteringar redovisas i resultaträkningen som råvaror och förnödenheter. För försåld energivolym som härrör från förnyelsebar elproduktion har elhandelsföretaget en skyldighet att till Energimyndigheten deklarerat elcertifikat motsvarande kvotpliktig levererad volym. Åtagandet på balansdagen har baserats på levererad kvotpliktig volym multiplicerad med ett av företaget uppskattat genomsnittligt anskaffningspris vid tidpunkten för deklaration till Energimyndigheten.

Krafthandelsportfölj

Koncernen (Göteborg Energi Din El AB) är aktiv på energiderivatmarkanden och prissäkrar, inom ramen för bolagets handelspolicy, framtida inköpsflöden i den takt leveransavtal tecknas med kund. Vidare förekommer viss begränsad handel som inte har någon koppling till fysiska affärer. Dessa säkrade framtida inköpsflöden utgör bolagets krafthandelsportfölj. Resultateffekter från krafthandelsportföljen redovisas i samma period som de underliggande avtalen löper ut. Dessa derivatinstrument redovisas inte i balansräkningen. Det verkliga värdet framgår av not 37.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta som valutasäkras värderas till säkrad kurs. Orealiserade vinster och förluster till följd av skillnader mellan anskaffningsvärde och balansdagens värde netto redovisas i rörelseresultatet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avstakurs.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar samt tillägg för värdehöjande förbättringsarbeten. Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer. För byggnader har skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig. Dessa tillgångar har därför delats upp i komponenter, vilka skrivs av separat. Avskrivningar enligt plan beräknas med hänsyn till anläggnings-tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella anläggningstillgångar.

Följande avskrivningssatser tillämpas:

	<u>Koncernen</u>
Byggnader	1-10%
Byggnad på ofri grund	10%
Markanläggningar	2-10%
Förbättringsutgift på annans fastighet	10-20%
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5-33%
Inventarier, verktyg och installationer	4-33%

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller -förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Varje balansdag görs bedömning om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet beräknas nuvärdet av de framtida kassaflöden som tillgången väntas ge upphov till i den löpande verksamheten samt när den avyttras eller utrangeras. Den diskonteringsränta som används är före skatt och återspeglar marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de risker som avser tillgången. En tidigare nedskrivning återförs endast om de skäl som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats. Det återförda beloppet ökar tillgångens redovisade värde, dock högst till det värde tillgången skulle haft, efter avdrag för avskrivningar, om ingen nedskrivning hade gjorts.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar enligt plan beräknas med hänsyn till anläggningstillgångens beräknade nyttjandeperiod. Utgifter för forskning belastar resultatet när de uppkommer. Utgifter hänförliga till utvecklingsfasen balanseras som immateriell tillgång om det är sannolikt, med hög grad av tillförlitlighet, att de kommer att resultera i framtida ekonomiska fördelar för koncernen. Under året har inget projekt som uppfyller sådana krav genomförts. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av immateriella anläggningstillgångar.

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar alternativt inkrämet vid förvärvstillfället. Inom Göteborg Energi-koncernen redovisas goodwill hänförlig till Ale Energi AB och Göteborg Energi Din El AB och skrivs av med 10% per år. I samtliga fall betraktas investeringarna som strategiska vilket motiverar den längre avskrivningstiden än 5 år i enlighet med Årsredovisningslagen.

Följande avskrivningssatser tillämpas:

	<u>Koncernen</u>
Balanserade utgifter avseende programvaror	25-33%
Balanserade utgifter avseende utvecklingsarbeten	14%
Ledningsrättigheter	1%
Hyresrättigheter	5%
Goodwill	10-20%

Ledningsrättigheter redovisade av Göteborg Energi AB är erhållna på obegränsad tid. Göteborgs Hamn AB och Göteborg Energi AB redovisar hyresrättigheter för bergrum. Bergrummen planeras att utnyttjas för lagring av råolja och kommer då att skrivas av under avtalsperioden. Bergrummen kommer kunna nyttjas för uppläggning av förorenade muddermassor i framtiden och kvarstående bokfört värde kommer skrivas av under den period som bergrummen kan utnyttjas för detta ändamål.

Vid varje bokslutstillfälle bedöms om det föreligger någon indikation för nedskrivning av de redovisade värdena för koncernens tillgångar. Om det finns indikationer fastställs en tillgångs återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. I de fall en tillgångs redovisade värde bedöms överstiga beräknat återvinningsvärde, skrivs tillgången ned till sitt återvinningsvärde.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning definieras som en skuld vilken är ovisst till belopp eller den tidpunkt då den skall regleras. Avsättningar redovisas i balansräkningen när företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning redovisas som ansvarsförbindelse.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Inom koncernen finns ett flertal pensionsplaner. Till största delen är dessa förmånsbestämda. Ett fåtal är avgiftsbestämda. Koncernen redovisar kostnader för såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda planer under den period när de anställda utfört de tjänster avgiften avser. Alla pensionsutfästelser som inte övertagits av försäkringsbolag eller på annat sätt säkerställts genom fondering hos extern part redovisas som avsättningar i balansräkningen. Den årliga förändringen i pensionsåtaganden belastar årets resultat. Koncernen har valt att tillämpa de förenklingsregler som finns i BFNAR 2012:1.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period till vilka de hänförs, utom till den del de inräknas i anskaffningsvärdet av anläggningstillgångar av betydande värde och med en längre projekttid, i regel överstigande ett års projekttid. Vid beräkning av lånekostnad som skall aktiveras, har genomsnittlig finansieringskostnad på lån upptagna i investeringssyfte använts.

Leasing

Finansiella leasingavtal - leasegivare

Det inom Göteborgs Stadshuskoncernen helägda dotterföretaget Göteborgs Stads Leasing AB bedriver leasingverksamhet inom koncernen Göteborgs kommun. Motparten är främst Göteborgs kommuns nämnder, bolag samt kommunalförbund men även enheter inom Västra Götalandsregionen är kunder. Samtliga engagemang, förutom fordonleasing, är att betrakta som finansiella leasingengagemang, då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överfört till leasetagaren. I koncernredovisningen redovisas därför leasinginventarierna i enlighet med BFNAR 2012:1 kap 20, vilket främst innebär att leasinginventarierna omklassificeras från materiella anläggningstillgångar till finansiella anläggningstillgångar samt att omklassificering sker av ränteintäkter och avskrivningar.

Operationella leasingavtal - leasetagare

Inom Göteborgs Stadshuskoncernen förekommer att leasingtagare leasar tillgångar från en extern leasinggivare, samt fordon från Göteborgs Stads Leasing AB. Samtliga dessa leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal och redovisas i enlighet med BFNAR 2012:1 kap 20. Leasingavgifter kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Leasingavtalen avser främst fordon, datorer och kopieringsmaskiner.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt. Värdering av samtliga skatteskulder/skattefordringar sker till nominellt belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster redovisade i resultaträkningen, redovisas även den sammanhängande skatteeffekten i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit genom skillnader mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på anläggningstillgångar, avsättningar och skattemässiga underskott.

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot framtida överskott. I koncernbalansräkningen delas obeskattade reserver upp i uppskjuten skatt och eget kapital.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. I likvida medel ingår kassa och bank, kortfristiga placeringar samt tillgodohavande på koncernkonto hos Göteborgs kommun.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, värdepapper, fordringar, rörelseskulder och upplåning. I den mån förlustkontrakt innehåller avseende finansiella derivatinstrument för vilka det inte finns någon säkrad tillgång, skuld eller förväntat kassaflöde redovisas dessa som avsättningar. En finansiell tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part till instrumentets avtalsenliga villkor. Ska en skuld betalas inom ett år från balansdagen klassificeras den som kortfristig skuld medan skuld som ska betalas senare klassificeras som långfristig skuld. En finansiell tillgång bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet upphör, regleras eller när företaget förlorar kontrollen över den. En finansiell skuld, eller en del av en finansiell skuld bokas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller på annat sätt upphör.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket motsvarar verkligt värde med tillägg av transaktionskostnader. Långfristiga skulder och fordringar värderas vid första redovisningstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Låneutgifter periodiseras som en del i lånets räntekostnad enligt effektivräntemetoden. Med upplupet anskaffningsvärde avses det belopp till vilket tillgången eller skulden initialt redovisades med avdrag för amorteringar, tillägg eller avdrag för ackumulerad periodisering enligt effektivräntemetoden av den initiala skillnaden mellan erhållet/betalat belopp och belopp att betala/erhålla på förfallodagen samt med avdrag för nedskrivningar. Effektivräntan är den ränta som vid en diskontering av samtliga framtida

förväntade kassaflöden över den förväntade löptiden resulterar i det initialt redovisade värdet för den finansiella tillgången eller skulden.

Långfristiga fordringar och värdepappersinnehav

Fordringar och andra värdepappersinnehav som är avsedda för långsiktigt innehav klassificeras som finansiella anläggningstillgångar och redovisas till anskaffningsvärde på likviddagen. Nedskrivning sker om bestående värdenedgång konstateras. Placering av överskott sker i värdepapper med mycket hög likviditet och lägsta kreditrisk.

Kortfristiga fordringar

Fordringar och banktillgodohavanden inom Göteborgs kommun som är avsedda att omsättas inom ett år klassificeras som kortfristiga fordringar och redovisas till anskaffningsvärde på likviddagen. Reservering för osäkra fordringar sker vid konstaterade behov.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper vilka lätt kan omsättas till likvida medel och vilka anskaffats för att avyttras inom nära framtid klassificeras som kortfristiga placeringar och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde på balansdagen.

Skulder till kreditinstitut

Finansiella skulder redovisas till nominellt värde på likviddagen. Upplupen ränta periodiseras och redovisas i finansnettot.

Finansiella derivatinstrument

Derivatinstrument används primärt i syfte att erhålla en kostnadseffektiv finansiering och för att hantera respektive eliminera koncernens riskexponering för fluktuationer i räntenivåer, valutakurser och råvarupriser. Värdeförändringarna i den säkrade transaktionen ska motverkas av säkringsinstrumentet. Derivatinstrument redovisas inte i balansräkningen. På balansdagen utestående terminskontrakt, vilka ingåtts för att säkra framtida kommersiella flöden, redovisas i resultatet vid samma tidpunkt som det kommersiella flödet realiserar. För övriga utestående terminskontrakt vilka inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning görs en marknadsvärdering enligt portföljmetoden. Denna påverkar periodens resultat i sin helhet.

Vid värdering av finansiella tillgångar och skulder där det ursprungliga valutaslaget ändrats genom valutaswapavtal beräknas lånebeloppet omräknat till svenska kronor med beaktande av tillswappad valutakurs.

Räntederivat, ränteterminer, ränteswappar, FRA-kontrakt och räntetak används i huvudsak för att justera räntebindningstiden. Upplupen intäktsränta och kostnadsränta, netto, periodiseras och resultatförs över löptiden.

I syfte att utjämna prisvariationer på oljespotmarknaden och elspotmarknaden och därigenom få en jämn utveckling för koncernens energikostnader används oljederivat, elderivat och naturgasderivat. Genom olje- och elderivat prissäkras framtida energiinköp. Vid förfall av derivaten resultatavräknas skillnaden mellan de genomsnittliga spotpriserna under derivatens löptid och derivatens bindningspris. Effekten av derivaten redovisas som kostnad eller intäkt och ger tillsammans med koncernens fysiska energiinköp den faktiska energikostnaden för koncernen.

Statliga stöd

Statliga stöd relaterade till anläggningstillgångar redovisas som en reduktion av tillgångens anskaffningsvärde. Bidrag redovisas som förskott i balansräkningen i det fall villkor som är förknippade med bidraget ännu inte har uppfyllts.

Stöd relaterade till resultatet redovisas som en intäktspost under rubriken övriga rörelseintäkter. Villkor förknippade med i resultaträkningen redovisade statliga bidrag har uppfyllts. Bidrag till utvecklingsprojekt redovisas som övrig rörelseintäkt till det belopp myndigheten utbetalar efter inlämnad rekvisition.

Koncernen erhåller statliga stöd i form av elcertifikat och utsläppsrätter, bidrag från Svenska Kraftnät och Naturvårdsverket, näringsbidrag för finansiering av spårvagnar, bidrag från Tillväxtverket för utvecklingsprojekt samt bidrag från Energimyndigheten för utvecklingsprojekt inom förnyelsebar energi.

Offentliga bidrag

I de fall ingen framtida prestation för att erhålla bidraget krävs, intäkteredovisas offentliga bidrag då villkoren för att erhålla bidraget är uppfyllda. Offentliga bidrag värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Redovisningsprinciper - moderföretaget

Endast redovisningsprinciper som avviker från de som tillämpas i koncernredovisningen.

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelningar redovisas som intäkt, även om utdelningen avser ackumulerade vinster innan förvärvstidpunkten. Utdelningen redovisas i normalfallet när behörigt organ fattat beslut om den och den kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Not 1 Antal anställda, fördelning ledande befattningshavare och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2023	varav män	2022	varav män
Totalt	14	43%	14	50%
Moderbolaget totalt	14	43%	14	50%
	2023	varav män	2022	varav män
Dotterföretag				
Totalt i dotterföretag	7 294	60%	6 880	62%
Koncernen totalt	7 308	60%	6 894	62%

Styrelseledamöter, VD, vice VD och andra ledande befattningshavare, antal

	2023	2022
<i>Moderbolaget</i>		
Kvinnor:		
Styrelseledamöter	4	3
Andra personer i företags ledning inkl VD och vice VD	1	1
	5	4
Män:		
Styrelseledamöter	5	6
Andra personer i företags ledning inkl VD och vice VD	1	1
	6	7
<i>Koncernen (inkl. dotterbolag)</i>		
Kvinnor:		
Styrelseledamöter	106	102
Andra personer i företags ledning inkl VD och vice VD	121	120
	227	222
Män:		
Styrelseledamöter	171	177
Andra personer i företags ledning inkl VD och vice VD	135	128
	306	305

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Löner och andra ersättningar	3 541,5	3 250,3	12,7	12,4
Sociala kostnader	1 622,9	1 445,4	5,9	5,6
Totalt	5 164,4	4 695,7	18,6	18,0
Varav pensionskostnad 1)	376,2	389,6	1,5	1,4

1) Av koncernens pensionskostnader avser 13,4 (12,9) styrelse, VD och vice VD. Av moderbolagets pensionskostnader avser 0,3 (0,3) styrelse, VD och vice VD.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse, VD och vice VD samt övriga anställda

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Styrelse, VD och vice VD (varav tantiem o.d.)	56,7 (-)	53,1 (-)	1,4 (-)	1,4 (-)
Övriga anställda (varav tantiem o.d.)	3 484,8 (-)	3 197,2 (-)	11,3 (-)	11,0 (-)
Summa	3 541,5	3 250,3	12,7	12,4

Avtal om pensionsförmåner och avgångsvederlag

För verkställande direktörer inom Göteborgs Stad regleras anställning och villkor i standardavtal gemensamma för samtliga förvaltnings- och bolagschefer inom Göteborgs Stad. Standardavtalen har förändrats i och med nya riktlinjer från kommunfullmäktige, beslutade i september 2015, med tillämplighet på avtal ingångna därefter. Bestämmelserna avseende pensionsförmåner är oförändrade.

"Direktören äger rätt till en premiebestämd tjänstepension på 30% av ordinarie lön och semesterersättning (månadslönen x 12,2% på årsbasis). Premiebefrielseförsäkringen skall tecknas inom premieramen. Någon annan tjänstepension skall inte utgå."

Avgångsvederlagets utformning i avtal ingångna efter september 2015

"Om styrelsen säger upp befattningshavaren från anställningen av annan anledning än sådan som utgör grund för omedelbar hävning utgår efter uppsägningstiden och från anställningens upphörande ett avgångsvederlag motsvarande sex (6) gånger den kontanta månadslönen som gällde vid tidpunkten för uppsägningen om anställningen är 6 år eller kortare. Har befattningshavaren varit anställd längre än 6 år ska avgångsvederlaget motsvara tolv (12) gånger den kontanta månadslönen som gällde vid tidpunkten för uppsägningen. Avgångsvederlaget utbetalas som ett engångsbelopp. Avgångsvederlaget är inte tjänstepensions- eller semesterlönegrundande."

Avgångsvederlagets utformning i avtal ingångna före september 2015

"Vid beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida utgår utöver lön under uppsägningstiden, enligt ovan, ett avgångsvederlag motsvarande arton (18) månadslöner. Storleken på vederlaget baseras på direktörens senaste månadslön. På avgångsvederlaget betalar staden endast sociala avgifter enligt lag. Avgångsvederlaget skall samordnas och avräknas mot annan inkomst direktören uppbär från anställning eller från egen verksamhet under perioden för avgångsvederlagets utbetalande."

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt kommunfullmäktiges beslut.

Not 2 Nettoomsättning och rörelseresultat per rörelsegren

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
<i>Nettoomsättning per rörelsegren</i>		
Näringsliv	1 055,0	966,9
Fritid och kultur	2 040,4	1 877,9
Teknisk försörjning	9 567,5	11 794,6
Trafik	1 424,6	1 391,3
Fastigheter	8 867,6	8 342,7
Övrig verksamhet	1 170,8	1 081,2
Koncernintern eliminerings	-1 880,2	-1 816,5
Summa	22 245,7	23 638,1

Rörelseresultat per rörelsegren

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
<i>Rörelseresultat per rörelsegren</i>		
Näringsliv	267,3	219,1
Fritid och kultur	-367,0	-48,1
Teknisk försörjning	494,6	604,3
Trafik	6,2	15,5
Fastigheter	233,3	1 065,8
Övrig verksamhet	99,1	80,9
Koncernintern eliminerings	-25,7	-9,0
Summa	707,8	1 928,5

Bolag i respektive rörelsegren:

Näringsliv: Göteborgs Hamn AB och Business Region Göteborg AB

Fritid och kultur: Liseberg AB, Göteborgs Stadsteater AB, Got Event AB, Göteborg & Co AB och Grefab AB

Teknisk försörjning : Göteborg Energi AB, Gryaab AB och Renova AB

Trafik: Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

Fastigheter: Higab AB och Förvaltnings AB Framtiden

Övrig verksamhet: Försäkrings AB Göta Lejon, Göteborgs Stads Leasing AB, Boplats Göteborg AB och Göteborgs Stadshus AB.

Not 3 Intäkternas fördelning

Koncernen

Koncernens totala intäkter på 23 028,8 (25 766,7) fördelas på följande intäktsslag:

	2023	2022
Varuförsäljning	30%	37%
Tjänsteuppdrag	24%	21%
Hysesintäkter	43%	38%
Entreprenadkontrakt	1%	1%
Övriga intäkter	2%	3%
Resultat från andelar i koncernföretag	0%	0%
	100%	100%

Moderbolagets intäkter är till 99 % (98) koncerninterna och avser koncerngemensamma funktioner.

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	<i>Revisionsuppdrag</i>		<i>Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget</i>	
	2023	2022	2023	2022
<i>Koncernen</i>				
Ernst & Young	9,5	4,4	0,7	1,1
PwC	1,1	4,3	–	0,2
Övriga	0,4	–	0,1	0,2
Göteborgs Stad Stadsrevisionen	4,9	4,7	–	0,1
Summa	15,9	13,5	0,8	1,5
<i>Moderbolaget</i>				
Ernst & Young	0,4	0,2	–	–
Göteborgs Stad Stadsrevisionen	0,2	0,1	–	–
Summa	0,6	0,4	–	–
	<i>Skatterådgivning</i>		<i>Övriga tjänster</i>	
	2023	2022	2023	2022
<i>Koncernen</i>				
Ernst & Young	0,8	0,4	0,2	0,2
KPMG	–	0,0	–	–
PwC	–	–	1,1	1,3
Övriga	0,2	–	0,1	–
Göteborgs Stad Stadsrevisionen	0,2	–	0,0	0,0
Summa	1,2	0,4	1,4	1,5
<i>Moderbolaget</i>				
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana arbetsuppgifter. Med revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avses kvalitetsäkrings-tjänster. Övriga tjänster avser sådant som inte faller under övriga tre kategorier.

Not 5 Leasingavgifter avseende operationell leasing

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
<i>Tillgångar som innehas via operationella leasingavtal</i>		
Räkenskapsårets betalda leasingavgifter	517,0	501,3
<i>Avtalade framtida leasingavgifter</i>		
Förfallotidpunkt, inom ett år	318,2	281,0
Förfallotidpunkt, två till fem år	1 063,5	1 082,3
Förfallotidpunkt, senare än fem år	1 020,5	1 136,2

Tillgångar som leasas är huvudsakligen lokaler, fordon, kopieringsmaskiner samt datorer.

Not 6 Finansiella leasingavtal

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Fordringar avseende finansiell leasing uppgår totalt till	1 695,2	1 603,5

Fordran utgörs dels av fordringar avseende finansiella leasingavtal inom koncernen Göteborgs kommun och dels av externa fordringar avseende spårvagnar.

Framtida betalningar avseende finansiella leasingavtal uppgår per år till:

Förfallotidpunkt, inom ett år	592,8	624,6
Förfallotidpunkt, två till fem år	1 228,2	1 232,3
Förfallotidpunkt, senare än fem år	548,4	486,6
Avgår ej intjänade finansiella intäkter	-187,4	-62,8
Summa	2 182,0	2 280,7
Bruttoinvestering	4 533,8	3 194,0
Nuvärdet av fordringar avseende framtida minimileaseavgifter	2 369,5	2 343,5
Ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren	—	—
Reserv osäkra kundfordringar avseende minimileaseavgifter	—	—

Not 7 Avskrivningar, nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	-28,0	-26,7
Hysesrätter och liknande rättigheter	-1,9	-1,9
Byggnader och markanläggningar	-2 263,0	-1 880,4
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-463,5	-801,2
Inventarier, verktyg och installationer	-931,8	-509,2
Framtida pågående nyanläggning	-211,7	-14,9
Summa	-3 899,8	-3 234,3

**Not 8 Resultat från andelar i koncernföretag
och koncernbidrag**

	2023	2022
<i>Moderbolaget</i>		
Utdelning	2 335,7	317,4
Nedskrivning av andelar i koncernföretag	-490,2	-392,9
Summa	1 845,5	-75,4
<i>Specifikation av anteciperad utdelning</i>		
Göteborg Energi AB	752,2	216,6
Göteborgs Hamn AB	48,9	-
Higab AB	1 502,7	-
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	-	100,0
Göteborg & Co AB	31,9	0,8
	2 335,7	317,4
<i>Specifikation av nedskrivning av andelar i koncernföretag:</i>		
Business Region Göteborg AB	-52,6	-43,7
Got Event AB	-198,4	-189,9
Göteborgs Stadsteater AB	-169,7	-159,3
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	-69,4	-
	-490,2	-392,9
<i>Specifikation av erhållna koncernbidrag</i>		
Göteborg Energi AB	-	-
Göteborg & Co AB	37,7	67,8
Förvaltnings AB Framtiden	15,5	-
Göteborgs Hamn AB	193,0	215,9
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	14,2	71,2
Higab AB	-	249,2
Boplats Göteborg AB	9,1	5,7
Göteborgs Stads Leasing AB	-	54,0
	269,5	663,8
<i>Specifikation av lämnade koncernbidrag</i>		
Higab AB	-138,9	-
Göteborgs Stads Leasing AB	-15,9	-
	-154,8	-

U

**Not 9 Resultat från övriga värdepapper och fordringar
som är anläggningstillgångar**

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
Utdelningar	0,6	0,3
Nedskrivningar	0,0	-0,3
Realisationsresultat	—	7,2
Summa	0,6	7,2

Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
Ränteintäkter, Göteborgs kommun	61,9	23,5
Ränteintäkter, externt	25,9	19,1
Summa	87,9	42,6
<i>Moderbolaget</i>		
Ränteintäkter, Göteborgs kommun	0,1	—
Ränteintäkter, externt	1,5	—
	1,6	0,0

Not 11 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
Räntekostnader, Göteborgs kommun	-1 089,4	-449,3
Räntekostnader, externt	195,7	-56,5
Övrigt	-1,5	-2,8
Summa	-895,2	-508,6

Lånekostnader som har aktiverats i Göteborgs Stadshuskoncernen under 2023 uppgår till 50,4 mnkr (30,4).

<i>Moderbolaget</i>		
Räntekostnader, Göteborgs kommun	-33,2	-17,1
Räntekostnader, externt	-28,1	-25,5
	-61,3	-42,6

Not 12 Skatter

	2023	2022
<i>Koncernen</i>		
<i>Skatt på årets resultat</i>		
Aktuell skatt	-20,0	-92,5
Uppskjuten skatt	19,1	-129,9
Summa	-0,9	-222,4
<i>Skillnad mellan redovisad skattekostnad/-intäkt och skattekostnad/-intäkt baserad på gällande skattesats:</i>		
Redovisat resultat före skatt	-98,9	1 469,7
Skatt enligt gällande skattesats 20,6%	20,4	-302,8
Justering av skatt avseende tidigare år	19,1	-1,4
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-85,9	-33,9
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	43,9	109,5
Övrigt	1,6	6,3
Summa	-0,9	-222,4
<i>Moderbolaget</i>		
<i>Skatt på årets resultat</i>		
Aktuell skatt	-0,3	-49,2
Summa	-0,3	-49,2
<i>Skillnad mellan redovisad skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats:</i>		
Redovisat resultat före skatt	2 175,5	545,4
Skatt enligt gällande skattesats 20,6%	-448,2	-112,4
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-17,3	-1,9
Skatteeffekt av ej avdragsgilla nedskrivningar	-16,0	-0,2
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter		
- utdelning	481,2	65,4
- övrigt	—	-0,1
Summa	-0,3	-49,2

Not 13 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	749,5	647,3
Årets aktiveringar	-2,7	23,6
Avyttringar och utrangeringar	-0,9	-0,3
Omklassificeringar	49,3	78,9
	<u>795,2</u>	<u>749,5</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-647,3	-620,6
Avyttringar och utrangeringar	0,3	-
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-28,0	-26,7
	<u>-675,0</u>	<u>-647,3</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	120,2	102,2

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten avser främst Göteborg Energi AB:s egenutvecklade programvaror, tillgångar, främst avseende fastighetssystem, intranät och diarie- och ärendehanteringssystem inom Förvaltnings AB Framtiden samt trafikplaneringssystem inom Göteborgs Spårvägar AB.

Not 14 Hyresrätter och liknande rättigheter

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	186,5	163,0
Omklassificeringar	4,4	23,5
	<u>191,0</u>	<u>186,5</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-56,0	-54,1
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-1,9	-1,9
	<u>-57,9</u>	<u>-56,0</u>
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-12,5	-12,5
	<u>-12,5</u>	<u>-12,5</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	120,5	118,1

Avser ledningsrätter redovisade av Göteborg Energi AB samt hyresrätt för bergum redovisade av Göteborgs Hamn AB och Göteborg Energi AB.

Not 15 Goodwill

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	291,6	291,6
	291,6	291,6
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-237,4	-237,4
	-237,4	-237,4
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-54,2	-54,2
	-54,2	-54,2
Planenligt restvärde vid årets slut	-	-

Koncernens goodwill är främst hänförlig till Göteborg Energi AB:s förvärv av Göteborg Energi Din El AB.

**Not 16 Pågående nyanläggningar och förskott
avseende immateriella anläggningstillgångar**

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	88,4	83,9
Årets aktiveringar	51,5	94,8
Omklassificeringar	-51,2	-90,3
Planenligt restvärde vid årets slut	88,7	88,4

Omklassificering har till största delen skett mellan pågående nyanläggningar och förskott avseende immateriella anläggningstillgångar till balanserade utgifter för utvecklingsarbeten.

Not 17 Byggnader, mark och markanläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	78 886,3	74 409,3
Årets aktiveringar	205,9	766,3
Avyttringar och utrangeringar	-219,5	-129,0
Omklassificeringar	3 393,2	3 839,7
	82 265,9	78 886,3
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-29 956,1	-28 208,7
Avyttringar och utrangeringar	139,2	47,8
Omklassificeringar	-84,7	2,3
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-1 864,3	-1 797,4
	-31 765,9	-29 956,1
<i>Akkumulerade uppskrivningar</i>		
Vid årets början	3 092,8	3 152,8
Årets avskrivning enligt plan på uppskrivet belopp	-22,6	-60,0
	3 070,2	3 092,8
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-1 448,2	-1 259,3
Omklassificeringar	38,0	-236,7
Periodens återföring av nedskrivningar	123,0	87,4
Årets nedskrivningar	-498,1	-39,6
	-1 785,4	-1 448,2
Planenligt restvärde vid årets slut	51 784,7	50 574,7

Årets aktiveringar består till stor del av projekt inom Göteborgs Hamn- och Lisebergskoncernen.

Årets omklassificeringar avser främst Higab-, Liseberg-, Göteborgs Hamn- och Framtidenkoncernen som färdigställt pågående projekt. Avyttringar avser främst försäljning inom Higabkoncernen.

Koncernen innehar ett stort antal fastigheter av olika karaktär. Förvaltningsfastigheter som innehas för att generera intäkter eller värdestegring finns i Framtidenkoncernen och Higabkoncernen samt i Göteborgs Hamn AB. Marknadsvärde på dessa fastigheter uppgår till 142 mdr (148). Redovisat värde på dessa fastigheter vid årets utgång uppgår till 48 mdr (47).

Koncernens fastighetsbestånd internvärderas årligen. Den interna värderingsmodellen är en kassaflödesmetod som bygger på fastigheternas förväntade kassaflöde och restvärde. I kassaflödet ingår intäkter enligt kontrakt samt bedömda kostnader. Antaganden görs om inflation, hyror, drifts- och underhållskostnader samt fastighetsskatt. Driftsnettot uttrycks i nominella termer och diskonteras med en kalkylränta som baseras på marknadens avkastningskrav. Ett antal fastigheter värderas av externa värderingsinstitut.

Not 18 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	26 473,9	25 285,6
Årets aktiveringar	48,4	63,6
Avyttringar och utrangeringar	-163,3	-266,5
Omklassificeringar	1 097,0	1 391,1
	<u>27 456,0</u>	<u>26 473,9</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-15 064,4	-14 615,3
Avyttringar och utrangeringar	150,4	238,0
Omklassificeringar	0,0	112,5
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-837,9	-799,7
	<u>-15 751,9</u>	<u>-15 064,4</u>
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-1 243,3	-1 244,5
Avyttringar och utrangeringar	4,8	1,3
	<u>-1 238,5</u>	<u>-1 243,3</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	10 465,6	10 166,3

Omklassificeringar avser till största delen Göteborg Energikoncernens och Renovakoncernens färdigställande av pågående nyanläggningar.

h

Not 19 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	7 129,8	7 043,0
Årets aktiveringar	320,1	34,6
Avyttringar och utrangeringar	-332,8	-659,3
Omklassificeringar	975,2	711,5
	<u>8 092,3</u>	<u>7 129,8</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-4 300,4	-4 159,0
Avyttringar och utrangeringar	274,5	329,0
Omklassificeringar	13,5	58,8
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-551,9	-529,2
	<u>-4 564,3</u>	<u>-4 300,4</u>
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-80,7	-80,8
Årets nedskrivningar	-	-0,3
Periodens återföring av nedskrivningar	0,4	0,4
	<u>-80,3</u>	<u>-80,7</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	3 447,7	2 748,6
<p>Årets aktiveringar utgörs främst av anskaffningar inom Lisebergkoncernen. Omklassificeringarna utgörs främst av leasingobjekt i Göteborgs Stads Leasing AB.</p>		
<i>Moderbolaget</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	-	0,8
Avyttringar och utrangeringar	-	-0,8
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	0,0	-0,7
Avyttringar och utrangeringar	-	0,7
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-	0,0
	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
Planenligt restvärde vid årets slut	-	-

Not 20 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	8 555,0	8 218,2
Årets aktiveringar	7 493,6	6 805,3
Avyttringar och utrangeringar	-286,8	-24,5
Omklassificeringar	-6 413,5	-6 391,9
Periodens nedskrivningar	-211,7	-80,0
Periodens återföring av nedskrivning	178,4	27,9
Planenligt restvärde vid årets slut	9 315,0	8 555,0

Årets aktiveringar är främst hänförliga till Göteborg Energi ABs, Framtidenkoncernens och Högabkoncernens pågående nyanläggningar. Omklassificeringar avser omklassificering till färdigställda anläggningstillgångar i Göteborg Energi AB, Framtidenkoncernens, Göteborgs Hamn AB och Göteborgs Stads Leasing AB.

Not 21 Akkumulerade aktiverade lånekostnader immateriella och materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Inventarier, verktyg och installationer	3,5	3,5
Maskiner och andra tekniska anläggningar	85,8	85,9
Byggnader, mark och markanläggningar	596,4	546,0
Summa	685,8	635,4

Räntesats vid fastställande av belopp för lånekostnader som aktiverats uppgår till 2 % (1).

Not 22 Andelar i koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Moderbolag</i>		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	26 411,0	25 808,9
Förändring koncernstruktur	—	-9,7
Lämnade aktieägartillskott/koncernbidrag	472,0	611,8
	26 883,0	26 411,0
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-6 694,3	-6 301,4
Årets nedskrivningar	-490,2	-392,9
	-7 184,4	-6 694,3
Summa	19 698,5	19 716,7

Göteborgs Stadshus AB
Org nr 556537-0888

Specifikation av lämnade aktieägartillskott / koncernbidrag

Business Region Göteborg AB	49,5	47,5
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	11,3	3,1
Göteborg & Co AB	380,5	403,9
Göteborgs Hamn AB	9,3	91,6
Boplats Göteborg AB	7,2	4,5
Förvaltnings AB Framtiden	12,3	—
Higab AB	1,9	61,2
	472,0	611,8

Specifikation av årets nedskrivningar

Business Region Göteborg AB	-52,6	-43,7
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	-69,4	—
Göteborgs & Co AB	-368,1	-349,2
	-490,2	-392,9

Specifikation av moderbolagets och koncernens innehav av andelar i koncernföretag

<i>Dotterföretag / Org nr / Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i % 1)</i>	<i>Bokfört värde</i>	
			2023	2022
Göteborg Energi AB, 556362-6794, Göteborg	400	100,0	3 099,5	3 099,5
<i>Göteborg Energi Nät AB, 556379-2729, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborg Energi Gothnet AB, 556406-4748, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborg Energi Gasnät AB, 556029-2202, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborg Energi Din El AB, 556572-4696, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborg Energi Backa AB, 556550-2043, Göteborg</i>		100,0		
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB, 559161-0190, Göteborg	500	100,0	363,1	421,3
<i>Göteborgs Spårvägar AB, 556353-3412, Göteborg</i>		85,0		
<i>GS Buss AB, 556771-4380, Göteborg</i>		100,0		
<i>GS Trafikantservice AB, 556771-2251, Göteborg</i>		100,0		
Higab AB, 556104-8587, Göteborg	98 000	100,0	1 775,2	1 773,3
<i>Älvstranden Utveckling AB, 556659-7117, Göteborg</i>		100,0		
<i>-Norra Älvstranden Utveckling AB, 556001-3574, Göteborg</i>		100,0		
<i>-Södra Älvstranden Utveckling AB, 556658-6805, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborgs Stads Parkerings AB, 556119-4878, Göteborg</i>		100,0		
<i>Hotell Heden AB, 556050-2501, Göteborg</i>		100,0		
Försäkrings AB Göta Lejon, 516401-8185, Göteborg	1 450	100,0	156,0	156,0
Business Region Göteborg AB, 556439-5878, Göteborg	100	100,0	68,0	71,2
Göteborgs Stads Leasing AB, 556442-1716, Göteborg	30	100,0	165,0	165,0
Göteborgs Hamn AB, 556008-2553, Göteborg	2 240 000	100,0	1 782,6	1 773,3
<i>Göteborgs Stuveri AB, 556284-3614, Göteborg</i>		100,0		
<i>Scandinavian Distripoint AB, 556206-1654, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborgs Hamn Arendal Fastigheter AB, 559324-3164, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborgs Hamn Holding AB, 559338-6799, Göteborg</i>		100,0		

VA

Förvaltnings AB Framtiden, 556012-6012, Göteborg	100 000	100,0	10 871,3	10 859,0
<i>Bostads AB Poseidon, 556120-3398, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborgs stads bostadsaktiebolag, 556046-8562, Göteborg</i>		100,0		
<i>Familjebostäder i Göteborg AB, 556114-3941, Göteborg</i>		100,0		
<i>Gårdstensbostäder AB, 556536-0277, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborgs Egnahems AB, 556095-3829, Göteborg</i>		100,0		
<i>Bygga Hem i Göteborg AB, 556643-7934, Göteborg</i>		100,0		
<i>Framtiden Byggutveckling AB, 556731-5170, Göteborg</i>		100,0		
<i>Störningsjouren i Göteborg AB, 556657-1443, Göteborg</i>		100,0		
<i>Förvaltnings AB GöteborgsLokaler, 556082-4897, Göteborg</i>		100,0		
Göteborg & Co AB, 556428-0369, Göteborg	30 000	100,0	1 036,8	1 024,4
<i>Got Event AB, 556015-9823, Göteborg</i>		100,0		
<i>Liseberg AB, 556023-6811, Göteborg</i>		100,0		
<i>Göteborgs Stadsteater AB, 556016-7875, Göteborg</i>		99,9		
Boplats Göteborg AB, 556467-7390, Göteborg	700	100,0	31,4	24,1
Gryaab AB, 556137-2177, Göteborg	6 500	70,6	45,1	45,1
Renova AB, 556108-3337, Göteborg	143 362	85,0	292,2	292,2
<i>Renova Miljö AB, 556946-0321, Göteborg</i>		100,0		
<i>Fastighetsaktiebolaget Rödingen, 556051-2096, Göteborg</i>		100,0		
Göteborgsregionens Fritidshamnar AB, 556185-4109, Göteborg	1 200	80,0	12,4	12,4
Summa			19 698,5	19 716,7

1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilken även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

2) Bolaget har under året fusionerats med Göteborg Energi AB.

Koncernbidrag och aktieägartillskott som Göteborgs Stadshus AB erhållit/lämnat år 2023 (2022) (mnr):

Bolag	Erhållit aktie- ägartillskott från	Lämnat aktie- ägartillskott till	Erhållit koncern- bidrag från	Lämnat koncern- bidrag till
Göteborg Energi AB	–	- (-)	- (-)	–
Göteborgs Hamn AB	–	9,3 (91,5)	193,0 (215,9)	–
Higab AB	–	1,9 (61,2)	- (249,2)	138,9 (-)
Förvaltnings AB Framtiden	–	12,3 (-)	15,5 (-)	–
Göteborg & Co AB	–	12,4 (54,7)	37,7 (67,8)	368,1 (349,2)
Boplats Göteborg AB	–	7,2 (4,5)	9,1 (5,7)	–
Göteborgs Stads Kollektivtrafik	–	11,3 (3,1)	14,2 (71,2)	–
Business Region Göteborg AB	–	5,0 (5,0)	–	44,5 (42,5)
Göteborgs Stads Leasing AB	–	–	- (54,0)	15,9 (-)
Göteborgs Stad	5,0 (5,0)	–	–	–
Summa	5,0 (5,0)	59,4 (220,0)	269,5 (663,8)	567,4 (391,7)

Not 23 Fordringar inom Göteborgs kommun

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	1 110,5	1 124,5
Omklassificeringar	117,3	-14,0
Summa	1 224,7	1 110,5

Fordringar inom Göteborgs kommun avser främst fordringar avseende finansiella leasingavtal om 1 181,9 (1 064,6).

Not 24 Andelar i intresseföretag

Specifikation av koncernens innehav av andelar i intresseföretag

<i>Intresseföretag / org nr, säte</i>	<i>Kapitalandel % / röstandel % 1)</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Business Region Göteborg AB			
Lindholmen Science Park AB, 556568-6366, Göteborg	23,9%/42,9%	2,6	2,6
Johanneberg Science Park AB, 556790-3108, Göteborg	42,3%/48,8%	-0,7	1,2
Sahlgrenska Science Park AB, 556547-7832, Göteborg	22,9%/24,8%	0,9	1,7
Göteborgs Tekniska College AB, 556570-6768, Göteborg	49,0%/49,0%	11,4	11,5
Summa		14,2	17,0

Specifikation av andelar i intresseföretags resultat:

Business Region Göteborg AB, 556439-5878, Göteborg			
Lindholmen Science Park AB, 556568-6366, Göteborg		-5,8	-5,6
Johanneberg Science Park AB, 556790-3108, Göteborg		-9,3	-4,9
Sahlgrenska Science Park AB, 556547-7832, Göteborg		-2,1	-2,1
Göteborgs Tekniska College AB, 556570-6768, Göteborg		-0,1	1,4
Summa		-17,3	-11,2

1) Ägarandelen av kapitalet avses, vilken även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier, då inget annat anges. *ck*

Not 25 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Vid årets början	53,3	62,7
Tillkommande tillgångar	11,2	0,1
Avgående tillgångar	-1,6	-11,5
Omklassificeringar	1,2	2,2
Summa	64,1	53,3

Specifikation av värdepapper	Koncernen 2023		Koncernen 2022	
	Marknadsvärde eller motsv	Bokfört värde	Marknadsvärde eller motsv	Bokfört värde
Ej noterade andelar	-	64,1	-	53,3
Summa	-	64,1	-	53,3

Långfristiga värdepappersinnehav utgörs av värdepapper med hög kreditvärdighet och i enlighet med fastställda limiter. Placeringarna görs i syfte att innehas till förfall. Nedskrivning görs om bestående värdenedgång konstateras.

Not 26 Andra långfristiga fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Vid årets början	682,2	651,6
Tillkommande fordringar	-	98,3
Reglerade fordringar	-33,2	-62,7
Omklassificeringar	0,0	-5,0
Summa	649,0	682,2

Not 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Förutbetalda energiskatter	3,1	1,6
Förutbetalda kostnader avseende försäkringspremier	1,8	32,9
Förutbetalda hyreskostnader	24,6	26,6
Övriga förutbetalda kostnader	209,9	156,0
Upplupna intäkter avseende energi- och nätavgifter	994,3	1 992,8
Upplupna skadeersättningar	57,3	35,6
Upplupna hyresintäkter	22,8	17,2
Upplupna ränteintäkter	6,1	-
Upplupna intäkter ej fakturerade projekt	31,0	28,8
Övriga upplupna intäkter	9,6	39,3
Summa	1 360,6	2 330,8

Not 28 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Pensioner och liknande förpliktelser	922,8	881,8
Summa	922,8	881,8
<i>Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser förändring över året</i>		
<i>Koncernen</i>		
Vid årets början	881,8	827,4
Tillkommande avsättningar	74,8	96,8
Ianspråktaga belopp	-61,2	-55,6
Omklassificeringar	27,3	9,7
Förändring nuvärde	0,2	3,5
Summa	922,8	881,8

Not 29 Uppskjutna skatter

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Uppskjutna skattefordringar</i>		
Underskottsavdrag	13,3	10,6
Skattemässiga överavskrivningar anläggningstillgångar	5,2	11,1
Övriga avsättningar	16,8	29,4
Övriga temporära skillnader	50,7	31,9
Summa	86,0	83,0
<i>Uppskjutna skatteskulder</i>		
Anläggningstillgångar	3 877,8	3 906,0
Finansiella instrument	-	0,2
Övriga temporära skillnader	112,1	97,2
Summa	3 989,9	4 003,5
Uppskjutna skatteskulder, netto vid årets slut	3 903,9	3 920,5
<i>Uppskjutna skatteskuldernas förändring över året</i>		
<i>Koncernen</i>		
Vid årets början	3 920,5	3 771,1
Tillkommande avsättningar	82,9	281,4
Ianspråktaga belopp	-70,9	-40,0
Omklassificering	-28,6	-92,0
Summa	3 903,9	3 920,5

Not 30 Övriga avsättningar

		2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>			
Avsättning framtida miljöåtgärder	1)	27,7	39,7
Avsättning för återställning deponier	2)	102,5	80,8
Avsättning för övriga omstruktureringar	3)	—	0,4
Garantiåtaganden	4)	17,7	32,5
Avsättning Västra Eriksberg	5)	0,5	10,8
Avsättning Kvillebäcken	6)	1,8	2,0
Avsättning Lindholmshamnen	7)	69,1	89,0
Avsättning Celsiusgatan	8)	31,5	15,0
Avsättning Masthuggskajen	9)	864,5	1 215,0
Avsättning Frihamnen	10)	44,1	44,0
Avsättning Säterigatan	11)	33,1	49,0
Avsättning andra byggprojekt	12)	20,1	22,0
Avsättning för försäkringstekniska åtaganden	13)	222,3	218,5
Övrigt		19,4	8,1
Summa		1 454,3	1 826,8
<i>Övriga avsättningsförendringar över året</i>			
<i>Koncernen</i>			
Vid årets början		1 826,8	1 887,9
Tillkommande avsättningar		195,1	355,3
Ianspråktagna belopp		-538,5	-382,8
Återförda ej utnyttjade belopp		-27,8	-33,5
Omklassificering		-1,3	—
Summa		1 454,3	1 826,8

1) Avsättning för miljörelaterade avsättningar i Göteborg Energikoncernen avser återställande av mark och andra förpliktelser förknippade med koncernens verksamhet. Avsättningen beräknas resultera i utbetalningar under den kommande 5-årsperioden. I Gryaab AB avses kostnader för sanering av förorenad mark.

2) Avser återställande av deponier inom Renovakoncernen.

3) Beloppet avsåg omstrukturering inom Göteborgs Spårvägar AB och har ianspråktagits under 2023.

4) Beloppet avser till största delen avsättning till garantiåtagande avseende enstegstätade putsfasader inom Framtidenkoncernen och resultatavräknade byggprojekt inom Higabkoncernen.

5-12) Beloppen avser framtida åtaganden i byggprojekt inom Älvstranden Utveckling AB och Higab AB.

13) Beloppet avser kostnader för oreglerade skador inom Försäkrings AB Göta Lejon.

Not 31 Övriga skulder till kreditinstitut, långfristiga

	2023-12-31	2022-12-31
Skulder till kreditinstitut		
<i>Koncernen</i>		
Förfallotidpunkt, 2-5 år från balansdagen	2 000,8	3 342,4
Förfallotidpunkt, senare än fem år från balansdagen	291,0	291,0
Summa	2 291,8	3 633,4
<i>Moderbolaget</i>		
Förfallotidpunkt, 2-5 år från balansdagen	1 570,0	2 396,0
Summa	1 570,0	2 396,0
Skulder till Göteborgs kommun		
<i>Koncernen</i>		
Förfallotidpunkt, 2-5 år från balansdagen	9 249,9	6 715,7
Förfallotidpunkt, senare än fem år från balansdagen	28 863,6	27 178,3
Summa	38 113,5	33 894,1
Skulder till Göteborgs kommun		
<i>Moderbolaget</i>		
Förfallotidpunkt, senare än fem år från balansdagen	1 560,4	1 740,9
Summa	1 560,4	1 740,9

Finansiella skulder redovisas till nominella belopp på likviddagen. Räntekostnader periodiseras och resultatförs över löptiden. Den genomsnittliga återstående löptiden på de långa krediterna skall ligga i intervallet 3 - 15 år. Vid planering av bolagens refinansieringsrisk skall en tidsmässig spridning av låneförfall eftersträvas. Ränterisker hanteras genom att räntan binds under viss tid, samtidigt som viss del av upplåningsbehovet har en kortfristig räntebindningstid. I samband med finansiering i utländsk valuta elimineras all valutarisk med hjälp av valuta-terminer och valutaswapar.

Not 32 Övriga skulder, långfristiga

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Förfallotidpunkt, senare än fem år från balansdagen	81,9	83,5
Summa	81,9	83,5

Not 33 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
Upplupna kostnader för råvaror och bränsleskatter	562,9	1 559,2
Upplupna lönekostnader samt sociala avgifter	465,6	414,1
Upplupna räntekostnader	17,2	35,4
Upplupna kostnader oregrerade skador	1,4	5,1
Upplupna transiteringskostnader	22,7	28,7
Upplupna kostnader för material och tjänster	80,0	122,8
Upplupna entreprenadkostnader	76,9	83,6
Upplupna fastighetskostnader	9,9	8,9
Upplupna investeringskostnader	78,8	100,9
Upplupna kostnader för avtalspensioner	8,0	6,4
Upplupna energikostnader	38,0	44,9
Övriga upplupna kostnader	834,9	1 053,3
Förutbetalda hyresintäkter	742,0	731,3
Förutbetalda reklam- och logeintäkter	5,4	4,5
Övriga förutbetalda intäkter	264,0	283,1
Summa	3 207,7	4 482,1

Not 34 Ställda säkerheter

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Koncernen</i>		
<u>För egna skulder och avsättningar</u>		
<i>Avseende långfristig skuld till kreditinstitut</i>		
Fastighetsinteckningar	28,0	28,0
Summa	28,0	28,0
<u>Ställda säkerheter - för övriga engagemang</u>		
Övriga ställda säkerheter, spärrade medel	3) 380,0	340,0
Övriga ställda säkerheter	1) 116,6	-
Summa ställda säkerheter - koncernen	524,6	340,0
	524,6	368,0

1) Göteborg Energi Din El AB har utställda säkerheter genom kontanter som säkerhet för sin handel på Nasdaq, vilken sker via Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ). Företagets pantsatta medel förändras dag till dag beroende på företagets position på Nasdaq. Per balansdagen uppgick värdet till 116,6 mnkr (11 MEUR).

2) Företagsinteckningar i eget förvar uppgår till 53 mnkr (53).

3) Avser spärrade medel i Försäkrings AB Göta Lejon.

Not 35 Eventualförpliktelser och övriga skyldigheter

2023-12-31

2022-12-31

Koncernen

Eventualförpliktelser			
Pensionsförpliktelser utöver vad som upptagits bland skulder eller avsättningar		7,7	7,1
Garantiåtaganden, FPG/PRI		7,3	6,7
Övriga ansvarsförbindelser	1)	920,0	1 475,5
Summa		935,0	1 489,4

1) I beloppet ingår uppskov med stämpelskatt om 104 mnkr (90) inom Förvaltnings AB Framtiden. I beloppet ingår också åtagande för avfallsdeponi på 34 mnkr (34) inom Renovakoncernen samt åtagande mot Fastigo om 14 mnkr (11). Moderbolagsgaranti har lämnats av Göteborg Energi AB till förmån för clearingmotpart som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB finansiella elhandel om 50 mEUR (100), motsvarande 555 mnkr. Moderbolagsgaranti har också lämnats till förmån för balansansvarig som säkerhet för Göteborg Energi Din El ABs fysiska elhandel om 20 mEUR (20), motsvarande 216 mnkr.

Not 36 Finansiella instrument

Koncernen Göteborgs Stadshus AB:s verksamhet är utsatt för olika slags finansiella risker.

Koncernen och respektive dotterföretag har finansiella riktlinjer som definierar valuta-, ränte-, kredit-, pris- och likviditetsrisker och fastställer ansvar och befogenheter för hanteringen av dessa risker. De finansiella riktlinjerna uttrycker syftet att eliminera eller minimera risker.

Under år 2023 har derivatinstrument använts för att hantera ränterisiksexponering, prISRISIKSEXPONERING och för eliminering av valutarisker vid finansiering i utländsk valuta. De olika typerna av instrument som har använts hos koncerföretagen är valutaterminkontrakt, valuta- och ränteswappar, räntetak samt olje- och elderivat.

Per balansdagen 2023-12-31 har inga utestående derivatinstrument bokförts och redovisats i balansräkningen.

Verkligt värde har baserats på erhållna marknadsnoteringar per balansdagen. Verkligt värde har beräknats som de kostnader/intäkter som uppstått om kontrakten stängts på balansdagen. Verkligt värde för ej redovisade kontrakt enligt nedan har baserats på erhållna marknadsnoteringar på balansdagen.

En sammanfattning av koncernens utestående finansiella derivatinstrument per 2023-12-31 redovisas nedan.

Det sammanlagda verkliga värdet på derivaten uppgick till 164 mnkr (668).

Finansiella derivatinstrument 2023-12-31

mkr	Koncernen 2023			Koncernen 2022		Genomsnittlig löptid, år
	Nominellt belopp	Verkligt värde 1)	Genomsnittlig löptid, år	Nominellt belopp	Verkligt värde 1)	
Räntederivat						
Ränteswappar	7 400,0	266,0		10 420,0	530,1	1,7
Summa räntederivat	7 400,0	266,0		10 420,0	530,1	
Valutaderivat						
Valutaswappar	1 988,0	-80,0	2,5	713,0	61,0	2,0
Summa valutaderivat	1 988,0	-80,0		713,0	61,0	
Råvaruprisderivat						
El- och gasderivat	444,0	-22,0	3,0	681,0	77,0	0,5
Summa råvaruprisderivat	444,0	-22,0		681,0	77,0	
Totalt finansiella derivat-instrument	9 832,0	164,0		11 814,0	668,1	

1) Verkligt värde definieras som det pris som mest sannolikt kan erhållas vid en försäljning av instrumentet.

2) Köpt volym uppgår till 9 301 904 (76 775 448) MWh och såld volym uppgår till 8 144 046 (21 220 045) MWh.

Not 37 Transaktioner med närstående

Med koncernföretag menas de företag som ingår i koncernen där Göteborgs Stadshus AB är moderföretag.

Göteborgs Stadshus AB ägs till 100% av Göteborgs kommun. I koncernen Göteborgs kommun ingår kommunen, de kommunala företagen samt kommunalförbunden.

Inköp och försäljning av varor och tjänster

Av koncernen Göteborgs Stadshus ABs totala inköp och försäljning under året avser 13,3% (10,0) av inköpen och 12,2% (10,1) av försäljningen Göteborgs kommun.

Av moderföretaget Göteborgs Stadshus ABs totala inköp avser 34,6% (46,6) Göteborgs kommun, vilket främst avser administrativa tjänster från Stadsledningskontoret och Intraservice samt revisionstjänster från Stadsrevisionen. 98,7% (98,4) av moderbolagets försäljning avser koncernföretag. Av moderföretagets inköp är 2,4% (19,0) av inköpen från koncernföretag.

Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med externa parter.

Det inom Göteborgs Stadshuskoncernen helägda dotterbolaget Göteborgs Stads Leasing AB bedriver leasingverksamhet inom koncernen Göteborgs kommun. Motparten är främst Göteborgs kommuns nämnder, bolag samt kommunalförbund men även enheter inom Västra Götalandsregionen är kunder.

Fordringar och skulder

Redovisade fordringar och skulder gentemot koncernen Göteborgs kommun avser till stor del mellanhavanden gentemot Avdelningen för finans- och koncernredovisning, internbanksfunktionen inom Göteborgs Stad. Enligt Kommunfullmäktiges beslutade finansiella riktlinjer ska bolagen alltid använda avdelningen för finans- och koncernredovisning.

Övrig information

Styrelseledamöterna i de av Göteborgs kommun ägda bolagen utses av kommunfullmäktige på förslag av de politiska partierna företrädda i kommunfullmäktige.

Några transaktioner med ledande befattningshavare eller nyckelpersoner utöver lön och andra ersättningar enligt not 1 har inte förekommit.

Not 38 Händelser efter balansdagen

Framtidenkoncernen har den 22 januari genomfört ett förvärv av byggrätter. Affären består av kvarter 3 och 4 i Karlastaden, som förvärvats till 100 procent. Koncernen förvärvade samtidigt 74 procent av byggrätterna i kvarter 2, 5, 6 och 7, där säljarna har en möjlighet till återköp senast september 2027. Den totala ytan uppgår till cirka 151 000 BTA och köpeskillingen uppgår till cirka 1 miljard kronor.

En kraftig brand bröt ut vid Lisebergs vattenvärld Oceana den 12 februari 2024.

Vattenparken var planerad att öppna sommaren 2024 och skulle bli en av norra Europas största vattenparker.

Skadorna är omfattande och effekterna är svårbedömda men kommer påverka såväl Liseberg AB som besöksnäringen i stort.

Inga övriga väsentliga händelser, utöver den ordinarie verksamheten finns att rapportera om.

Resultat- och balansräkningarna skall fastställas på årsstämma den 2024-03-25.

h

Not 39 Förslag till disposition av företagets vinst eller förlust

Till årsstämman förfogande står följande medel (kr):

Balanserat resultat	13 447 551 264
Årets resultat	2 175 271 176
	<hr/>
	15 622 822 440

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning:	15 622 822 440
	<hr/>
	15 622 822 440

Göteborg 19 februari 2023 ²⁰²⁴

Jonas Attenius
Ordförande

Jenny Broman

Viktoria Triggvadottir Rolka

Daniel Bernmar

Axel Darvik

Axel Josefson

Jörgen Fogelklou

Martin Wannholt

Blerta Hoti

Eva Hessman
Verkställande Direktör

Ann-Cathrine Fogelgren

Vår revisionsberättelse har lämnats 2024-02-23

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

Vår granskningsrapport har lämnats 2024-02-19

Jonas Ransgård
Av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer

Torbjörn Rigemar

Building a better
working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Göteborgs Stadshus AB, org.nr 556537-0888

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Göteborgs Stadshus AB för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Building a better
working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Göteborgs Stadshus AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den 23 februari 2024

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport för 2023

Till årsstämman i Göteborgs Stadshus AB

Org.nr: 556537-0888

Till kommunfullmäktige för kännedom

Vi, lekmannarevisorer i Göteborgs Stadshus AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

En sammanfattning av granskningen har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 19 februari 2024

Jonas Ransgård
Lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige

Torbjörn Rigemar
Lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige

Göteborgs
Stad

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Signed by: TORBJÖRN RIGEMAR

Date: 2024-02-19 15:32:37

BankID refno: e0a97bb9-494e-4b0a-bd54-0328b8c33e3b

Vice ordförande: Torbjörn Rigemar

Signed by: JONAS RANSGÅRD

Date: 2024-02-20 08:42:09

BankID refno: 2ca789d4-10aa-4a70-a351-e1d5287be910

Ordförande: Jonas Ransgård